

Regionální plán

Region Horní Lužice-Dolní Slezsko

První komplexní aktualizace

podle § 6 odst. 5 SächsLPlG
(Zákona o územním a zemském plánování
Svobodného státu Sasko)

podle ustanovení § 7 odstavec 2 Zákona o územním a zemském
plánování Svobodného státu Sasko ze dne 9. dubna 2009
ve znění rozhodnutí o povolení ze dne 27. října 2009,
nabylo platnost dne 4. února 2010

Regionaler Planungsverband
Oberlausitz-Niederschlesien

Regionalny zwjazk planowanja
Hornja Łužica-Dolnja Śleska

Ustanovení

Shromáždění sdružení dne 9. dubna 2009 na základě § 7, odst. 2, věty 1, Zákona o územním a zemském plánování Svobodného státu Sasko ze dne 14. prosince 2001 (SächsGVBl. S. 716), který byl následně změněn článkem 7 zákona ze dne 29. ledna 2008 (SächsGVBl. S. 101, 111), schválilo následující ustanovení :

Ustanovení k první aktualizaci Územního plánu velkého územního celku (regionálního plánu) Horní Lužice-Dolní Slezsko

§ 1

První aktualizace regionálního plánu Horní Lužice-Dolní Slezsko, sestávající z textové části a mapových příloh (přílohy k tomuto ustanovení, se schvaluje.

§ 2

Ustanovení ke stanovení regionálního plánu pro velký územní celek (plánovací region) Horní Lužice-Dolní Slezsko ze dne 10. listopadu 2000, následně změněných ustanovení m dne 10. ledna 2002, pozbývá platnosti.

§ 3

Ustanovení ke stanovení dílčí aktualizace regionálního plánu pro kapitolu II.4.4.7 „Oblasti pro zajištění využití větrné energie při použití plánovacích výhrad“ ze dne 24. února 2005 pozbývá platnosti.

§ 4

- (1) Ustanovení nabývá platnosti podle § 7 odst. 4 SächsLPlIG dnem oznámení.
- (2) Cíle a zásady v oblastech hnědouhelného plánování jako plány sanace Skado a Koschen, Spreetal, Laubusch/Kortitzmühle, Burghammer, Heide (saská část), Lohsa část 1, Lohsa část 2, Trebendorfer Felder, Zeiðholz, povrchový důl I Werminghoff (Knappenrode), Scheibe, Bärwalde a Berzdorf nabudou platnosti teprve po oznámení o zrušení ustanovení stávajícího hnědouhelného plánu jako rámcového sanačního plánu.
- (3) Závazná stanovení v oblasti mezi stávající a plánovanou novou zemskou hranicí Sasko/Braniborsko vstoupí v platnost teprve dnem nabytí právní moci změny zemské hranice.

Bautzen (Budyšín), 12. ledna 2010

Bernd Lange
Předseda svazu

Impresum

Vydavatel: Regionaler Planungsverband Oberlausitz-Niederschlesien
 Käthe-Kollwitz-Straße 17, Haus 3
 02625 Bautzen
 Telefon 03591 / 273 280
 Telefax 03591 / 273 282
 E-Mail info@rpv-oberlausitz-niederschlesien.de
 Internet http://www.rpv-oberlausitz-niederschlesien.de

Tento dokument je překladem výtahu z německé verze návrhu První celkové aktualizace Regionálního plánu (územního plánu velkého územního celku) Horní Lužice-Dolní Slezsko v rámci projednávání s veřejností. V případě nesouladu jednotlivých jazykových mutací je rozhodující německá verze dokumentu.

Fotografie na titulní straně byly pořízeny Peterem Hortrichem a byly převzaty z digitální fotodokumentace hodnocení krajinného rázu pro plánovací region Horní Lužice-Dolní Slezsko, které bylo z pověření Regionálního plánovacího pracoviště v Budyšíně (Bautzen) zpracováno v roce 2005 kanceláří PLANQUADRAT z Drážďan (Dresden).

Obsah

		Strana	
		Část Cíle	Část Zdůvodnění
0	Statut Úvodní poznámky	(*)	
Všeobecné zásady regionálního rozvoje			
1	Koncepce pro trvalé uspořádání a rozvoj regionu	5	
Nadoborové cíle a zásady prostorového uspořádání			
2	Regionální územní a sídelní struktura	7	
2.1	Centrální obce a sdružení	7	(*)
2.2	Obce se zvláštními funkcemi	8	(*)
2.3	Spojovací a rozvojové osy	9	(*)
3	Regionální rozvoj	10	
3.1	Území se zvláštní potřebou zásahu zemského plánování	10	(*)
3.2	Transnárodní a přeshraniční spolupráce	10	(*)
Odborné cíle a zásady prostorového uspořádání			
4	Ochrana, péče, sanace a rozvoj přírody a krajiny	12	
4.1	Rozvoj a sanace krajiny	12	(*)
4.1.1	Části krajiny, vyžadující sanaci	12	(*)
4.1.2	Oblasti krajiny se zvláštními požadavky na využití	13	(*)
4.1.3	Obnova využití území těžby surovin	13	(*)
4.2	Krajinný obraz a prožití krajiny	14	(*)
4.3	Druhová ochrana, ochrana biotopů, biokoridory	14	(*)
4.4	Regionální zeleň a pásy zeleně	15	(*)
4.5	Voda, ochrana vod, protipovodňová ochrana	15	(*)
4.6	Sídelní klima a klima volné krajiny	16	(*)
5	Průmysl a obchod	16	
5.1	Živnostenské a průmyslové podnikání	17	(*)
5.2	Obchod a služby	17	(*)
6	Zajištění surovin	18	(*)
7	Volný čas, rekreace, cestovní ruch	19	(*)
8	Lesnictví a zemědělství	20	(*)
9	Doprava	21	(*)
10	Zásobování energiemi a obnovitelné zdroje energií	24	(*)
11	Obrana	25	(*)
Regionální zvláštnosti			
12	Lužicko-srbská sídelní oblast	26	(*)

Příloha

	Strana
Příloha 1	Přílohy k jednotlivým kapitolám plánu (*)
Příloha ke kap. 2.1	Centrální obce a sdružení (*)
Příloha ke kap. 4.2	Krajinný obraz a prožití krajiny (*)
Příloha ke kap. 4.5	Voda, ochrana vod, protipovodňová ochrana (*)
Příloha ke kap. 6	Zajištění surovin (*)
Příloha ke kap. 7	Volný čas, rekreace, cestovní ruch (*)
Příloha ke kap. 9	Doprava (*)
Příloha ke kap. 10	Využití větrné energie (*)
Příloha ke kap. 11	Obrana (*)
Příloha ke kap. 12	Lužicko-srbská sídelní oblast (*)
Příloha 2	Glosář 24
Příloha 3	Odkazy na zákonná ustanovení, dohody, nařízení a plány (*)
Příloha 4	Odborné obsahy rámcového krajinného plánu (*)
Seznam místních názvů	(*)
Souhrnné vysvětlení k posouzení vlivu na životní prostředí	32

Přílohy:

Součástí Územního plánu velkého územního celku (regionálního plánu) jsou následující mapy:

Mapa „Centrální obce a sdružení“ (vysvětlující mapa)	1 : 400.000
Mapa „Struktura území“ (mapa ustanovující)	1 : 400.000
Mapa „Volný čas, rekreace, cestovní ruch“ (vysvětlující mapa)	1 : 200.000
Mapa „Výstavba silniční sítě“ (vysvětlující mapa)	1 : 400.000
Mapa „Lužicko-srbská sídelní oblast“ (vysvětlující mapa)	1 : 400.000
Mapa „Biokoridory a regionální zeleň“ (vysvětlující mapa a mapa ustanovení)....	1 : 100.000
Mapa „Péče o krajinu, sanace a rozvoj krajiny“ (mapa ustanovení)	1 : 100.000
Mapa „Využití území“ (mapa ustanovení)	1 : 100.000

(*) není přeloženo do češtiny

0 Úvodní poznámky

Dle § 4 odst. 1 Zákona o územním a zemském plánování Svobodného státu Sasko (Landesplanungsgesetz – SächsLPlG) ze dne 14. prosince 2001 (Sbírka SächsGVBl. str. 716), který byl změněn čl. 7 zákona ze dne 29. ledna 2008 (Sbírka SächsGVBl. str. 102, 111) je Regionální plánovací sdružení Horní Lužice-Dolní Slezsko povinno, pořídit pro svůj plánovací region Územní plán velkého územního celku (regionální plán) a dle § 6 odst. 5 sbírky Zákona o územním a zemském plánování Svobodného státu Sasko (Landesplanungsgesetz – SächsLPlG) jej aktualizací přizpůsobit dalšímu vývoji.

Územní plán velkého územního celku (regionální plán) je nutno přizpůsobit Nařízení Saské státní vlády o Zemském rozvojovém plánu Sasko 2003 (Zemský rozvojový plán 2003) (Sbírka SächsGVBl. str. 915). V územním plánu velkého územního celku (regionálním plánu) jsou dle § 2 Zákona o prostorovém uspořádání (Raumordnungsgesetz (ROG)) ze dne 18. srpna 1997 (Spolková sbírka zákonů BGBl. I str. 2081, 2102), který byl naposledy změněn čl. 10 Zákona ze dne 9. září 2006 (Spolková sbírka zákonů BGBl. I str. 1359, 1379) na základě hodnocení stavu přírody a krajiny a rozvoje území prostorově a věcně formulovány zásady prostorového uspořádání a cíle a zásady Zemského rozvojového plánu 2003. Cíle a zásady, upravené Zemským rozvojovým plánem 2003 nejsou uvedeny s výjimkou cílů a zásad Zemského rozvojového plánu, které jsou nutné pro porozumění cílům a zásadám územního plánu velkého územního celku (regionálního plánu). Zpracování návrhu plánu odpovídá kromě toho aktuálním, v porovnání s Územním plánem velkého územního celku (regionálním plánem) z roku 2002 změněným a pro rozvoj území relevantním rámcovým podmínkám a vývojovým tendencím, patrných během doby platnosti Územního plánu velkého územního celku (regionálního plánu). Tomuto procesu hodnocení a zvažování byla podrobena rovněž ustanovení, obsažená v Územním plánu velkého územního celku (regionálním plánu) 2002. Výsledkem procesu má být závazný územní plán, obsahující ustanovení k záležitostem, pro něž byly regionálnímu plánování přiděleny zákonodárcem kompetence a které nejsou upraveny v jiných závazných plánech (efektivní a štihlý územní plán).

Dle § 4 odst. 2 věta 3 Zákona o územním a zemském plánování Svobodného státu Sasko (Landesplanungsgesetz – SächsLPlG) přebírá Územní plán velkého územního celku (regionální plán) současně funkci rámcového krajinného plánu dle § 5 Saského zákona o ochraně přírody a péči o krajinu (Sächsisches Naturschutzgesetz – SächsNatSchG) ve znění vyhlášky z 16. prosince 1992 (Sbírka SächsGVBl. str. 1601, 1995, 106), který byl naposledy změněn čl. 7 zák. ze dne 5. května 2004 (Sbírka SächsGVBl. str. 138, 181). Územní plán velkého územního celku (regionální plán) tvoří závazný rámec pro prostorové uspořádání a rozvoj řešeného území.

V rámci aktualizace územního plánu velkého územního celku bylo podle § 2, odst. 3 SächsLPlG provedeno zkoumání vlivu koncepcí a programů na životní prostředí (SEA). Součástí zdůvodnění Územního plánu velkého územního celku (regionálního plánu) je zpráva o životním prostředí.

Řešeným územím je region Horní Lužice-Dolní Slezsko, tedy okresy Budyšin (Bautzen a Zhořelec (Görlitz)). Aktualizace regionálního plánu zahrnuje území regionu Horní Lužice-Dolní Slezsko s výjimkou ustanovení pro těžební oblast hnědého uhlí a prioritní území pro těžbu hnědého uhlí, obsažených v závazných hnědouhelných plánech Nochten a Reichwalde, a následná pravidla pro obě hnědouhelné těžební oblasti a prioritní oblast pro další rozvoj těžby hnědého uhlí Bk 1 Nochten-Rohne.

V současné době probíhá v sanačních oblastech těžby hnědého uhlí Laubusch/Kortitzmühle a Skado řízení nové reformy venkova, přesahující země, na základě zákona o scelování pozemků. V rámci tohoto řízení budou příslušnými úřady pro scelování pozemků (Zemský úřad pro ochranu spotřebitele, zemědělství a nové pozemkové reformy Luckau a okres Bautzen) připraveny změny zemských hranic mezi svobodným státem Sasko a zemí Brandenburg. K nabytí právní moci změny hranic dojde podle současných názorů příslušných saských úřadů v lednu 2011. Z tohoto důvodu nebudou pro oblasti, které budou výhledově přiřazeny k Braniborsku v mapě „využití území“, přijaty žádné změny (bílé plochy). Oproti tomu pro oblasti, které budou výhledově přiřazeny ke svobodnému státu Sasko, budou změny přijaty tehdy, pokud se tyto stanou z územně plánovacího hlediska naléhavé (např. aktualizace vymezení vodního útvaru). Tyto změny nabudou právní moci okamžikem nabytí právní moci změny hranic.

Územní plán velkého územního celku je zpracován v časovém horizontu 10 let. Dle § 6 odst. 5 Zákona o územním a zemském plánování Svobodného státu Sasko (Landesplanungsgesetz – SächsLPlG) je nutno územní plán velkého územního celku (regionální plán) přizpůsobit dalšímu vývoji.

Hnědouhelné případně rámcové sanační plány, které je nutno dle § 4 Zákona o územním a zemském plánování Svobodného státu Sasko (Landesplanungsgesetz – SächsLPlG) pořídit pro povrchové doly, případně dle § 4, odst. 5 Zákona o územním a zemském plánování Svobodného státu Sasko (Landesplanungsgesetz – SächsLPlG) pro povrchové doly v těžební oblasti „Horní Lužice-Dolní Slezsko“, v nichž byla ukončena těžba, jsou dílčími územními plány velkého územního celku (regionálními plány).

V tomto smyslu je třeba kromě zásad a cílů Územního plánu velkého územního celku (regionálního plánu) dbát zásad a cílů hnědouhelných plánů.

Pro řešení území Horní Lužice-Dolní Slezsko jsou platné hnědouhelné plány Nochten a Reichwalde a hnědouhelné plány jako rámcové sanační plány Skado a Koschen, Koschen, Spreetal, Laubusch/Kortitzmühle, Burghammer, Heide, Lohsa část 1, Lohsa část 2, Trebendorfer Felder, Zeißholz, Tagebau I Werminghoff (Knappenrode), Scheibe, Bärwalde, a Berzdorf. Po vstupu Územního plánu velkého územního celku (regionálního plánu) v platnost dojde ke zrušení plánu Olbersdorf. Prioritní oblast Bk1 Nochten-Rohne bylo přijato 24. října 2007 rozhodnutí o aktualizaci hnědouhelného plánu. Předběžný návrh plánu je v řízení podle § 6, odst. 1 SächsLPIG. Pro výše uvedené rámcové sanační plány (mimo Olbersdorfu) byla rozhodnutím ze dne 19. června 2007 zahájena jejich aktualizace. Aktualizace mají za účel upravit v rámcových sanačních plánech výlučně dlouhodobě nadále požadované sanační cíle. Také tyto plány jsou v současnosti v řízení podle § 6, odst. 1 SächsLPIG.

Aktualizace územního plánu velkého územního celku (regionálního plánu) tak rovněž obsahuje budoucí cíle a zásady využití území v oblastech nadále existujících rámcových sanačních plánů. Tyto cíle a zásady, pokud se odchyľují od ještě závazných ustanovení rámcových sanačních plánů však nabudou účinnosti až v okamžiku, kdy skončí platnost daného rámcového sanačního plánu případně, kdy dojde k jeho aktualizaci.

Dle § 3 číslo 2 Zákona o prostorovém uspořádání (ROG) je nutno cíle - označené v textové části písmenem C a číslicí - je nutno dle ustanovení §§ 4, 5 Zákona o prostorovém uspořádání respektovat v případě územně významných záměrů a opatření. Cíle, které se týkají stavebního plánování (Bauleitplanung), zakládají nad to obcím povinnost přizpůsobení se dle § 1 odst. 4 Stavebního zákona (BauGB) ve znění vyhlášky ze dne 23. září 2004 (Spolková sbírka zákonů BGBl. I str. 2414), která byla posléze změněna článkem 1 zákona z 21. srpna 2006 (Spolková sbírka zákonů BGBl. I str. 3316)

V případě, je – li cíl v tomto Územním plánu velkého územního celku (regionálním plánem) formulován jako „Ist – Cíl“, pak jsou ustanovení regionálního plánu závazná a mohou být překonána pouze v rámci řízení k odchylkám od cílů (§ 17 Zákona o územním a zemském plánování Svobodného státu Sasko (Landesplanungsgesetz – SächsLPIG).

V případě, je – li cíl v tomto Územním plánu velkého územního celku (regionálním plánem) formulován jako „Cíl-Má být“, pak jsou ustanovení plánu závazná, obsahují však tak zvané posouzení umožňující v atypických případech odchylku od ustanovení plánu i bez řízení k odchylkám od cílů. Atypický případ nastane tehdy, pokud při objektivním posouzení konkrétního jednotlivého případu trvání na cíli při zohlednění celkového plánu není oprávněné. Atypické případy jsou uvedeny ve zdůvodnění Územního plánu velkého územního plánu (regionálního plánu).

Regionální plán obsahuje dále tzv. „Hin-/Entgegenwirkungsziele“ („je třeba poukázat na to, že ...“). Hinwirkungsziele se týkají úloh nebo aktivit, které nemohou být splněny bezprostředně veřejnými nositeli plánu (jako adresátů cílů územního a zemského plánování). Veřejní nositelé plánu (např. obce, zemské okresy) jsou tím ale vyzváni, aby v rámci možnosti jejich vlivů působily na příslušná místa, případně na příslušné nositele opatření, tak, aby cíle byly dosaženy.

Zásady mají být respektovány dle § 3 číslo 3 Zákona o prostorovém uspořádání (ROG) – v textové části označené písmenem G a číslicí – veřejnými institucemi při územně významných plánech a opatřeních při zvažování nebo při posuzování dle ustanovení § 4 Zákona o prostorovém uspořádání (ROG) a v souladu s předpisy, platnými pro plány a opatření.

Prioritní oblasti jsou dle § 7 odst. 4 číslo 1 Zákona o územním plánování (ROG) jsou území, která jsou předpokládána pro určité, územně významné funkce či využití a vylučují jiné územně významné využití v této oblasti, pokud tyto nejsou slučitelné s prioritními funkcemi, využitím či cíly územního plánování. Prioritní oblasti jsou cíle prostorového uspořádání.

Vyhrazená území jsou dle § 7 odst. 4 číslo 2 Zákona o územním plánování (ROG) jsou území, v nichž má být určitým územně významným funkcím nebo využitím příkládán při zvažování okolností s konkurujícími územně významnými využitími zvláštní váha. Vyhrazená území jsou zásady prostorového uspořádání.

Vhodné oblasti dle § 7 odst. 4 č. 3 Zákona o územním plánování (ROG) jsou oblasti, vhodné pro určitá, územně významná opatření, které je nutno posoudit z urbanistického hlediska dle § 35 Stavebního zákona (BaugGB) a jsou na jiném místě v řešeném území vyloučena. Dle § 2 odst. 2 věta 3 Saského zákona o zemském plánování (Landesplanungsgesetz) lze vymezovat vhodné oblasti pouze ve spojitosti s prioritními oblastmi ve prospěch dotčeného využití.

V ostatním se závaznost zásad a cílů řídí zákonem o prostorovém uspořádání a ustanovení mi odborných zákonů v daném platném znění.

Cíle a zásady, obsažené v územních plánech, jsou podmíněny zajištěným financováním. Z cílů, zásad a návrhů nelze vyvozovat nároky, především ve vztahu ke Svobodnému státu Sasko nebo komunálním subjektům, na realizaci, financování či finanční podporu (§ 2 odst. 4 Zákona o územním a zemském plánování Svobodného státu Sasko (Landesplanungsgesetz – SächsLPlG)). S tím není spojena povinnost příslušných nositelů plánování na konkrétní konání ohledně časové realizace či místní určení.

V případě podporovaných opatření v území platnosti Územního plánu velkého územního celku (regionálního plánu) je nutno dbát cílů a zohlednit zásady. Další ustanovení daných dotačních směrnic tím nejsou dotčeny. Stejně tak se nezakládá povinnost financování zřízení nebo zachování určitých zařízení. Z tohoto Územního plánu velkého územního celku (regionálního plánu) nelze vyvodit žádné časové nebo finanční závazky či povinnosti pro státní vládu.

V Územním plánu velkého územního celku (regionálním plánu) jsou prostřednictvím pojmů krátkodobé, střednědobé, dlouhodobé formulovány zčásti časové horizonty pro určité rámce plánu. Pojmem krátkodobý se rozumí časový horizont do 5ti let, pojmem střednědobý do 10ti let a dlouhodobý časový horizont více než 10 let. Pro těžbu surovin platí ustanovení Zemského rozvojového plánu 2003 (str. 68).

Dle § 2 odst. 3 věta 2 Zákona o územním a zemském plánování Svobodného státu Sasko (Landesplanungsgesetz – SächsLPlG) je nutno Územní plán velkého územního celku (regionální plán) zdůvodnit.

Přehled obcí a částí obcí lužicko-srbské sídelní oblasti s lužicko-srbským pojmenováním je obsažen v Příloze ke Kapitole 12. V Příloze jsou dále uvedeny zásadní zákonné normy, které mají sloužit pro lepší porozumění formulacím Územního plánu velkého územního celku (regionálního plánu).

Územní plán velkého územního celku (regionální plán) byl pořízen v souladu s § 6 Zákona o územním a zemském plánování Svobodného státu Sasko (Landesplanungsgesetz – SächsLPlG).

Cíle a zásady

Všeobecné zásady regionálního rozvoje

1 Koncepce pro trvalé uspořádání a rozvoj regionu

Plánovací region Horní Lužice-Dolní Slezsko je třeba pro jeho obyvatelstvo rozvíjet jako pestrý životní, hospodářský a kulturní prostor v česko-polsko-německém trojzemí, které získává na významu. Za tímto účelem mají být při zohlednění existujících a měnících se rámcových podmínek aktivovány zachovány perspektivní potenciály lokalit pro hospodářský a sociálně vyvážený a přitom ekologický rozvoj.

To vyžaduje intenzifikaci interkomunálních, regionálních a region a hranice přesahujících propojení a kooperací tak, aby bylo možno reagovat na šance a výzvy, vyplývající z demografického vývoje a polohy řešeného území Horní Lužice-Dolní Slezsko v trojzemí. Prakticky pro žitelná, kulturní specifická soužití Němců a Lužických Srbů a z toho vyplývající bilingválnost regionu má být využita jako specifická výhoda lokality v integrující se Evropě. Tím má dojít k posílení regionální identity a vyššímu vnímání regionu v Evropě.

Základna regionu je v první řadě charakterizovaná svým hospodářským rozvojem. V důsledku globalizace se zvyšují nároky na kvalitu lokalit a konkurenceschopnost. Region Horní Lužice-Dolní Slezsko musí tomuto aspektu odpovídat jako výkonný hospodářský prostor.

Za tímto účelem mají být:

- » Dále rozvíjeny hospodářská síla a atraktivita lokality za využití existujících kompetencí, odvětvově orientovaných sítí a odvětví, určujících strukturu a posilování regionální ekonomické cykly,
- » Podporováno a rozvíjeno trvalé využití tuzemských přírodních zdrojů jako potenciálu pro etablování perspektivních hospodářských odvětví,
- » Ve všech částech regionu využito efektů, vycházejících z metropolitního regionu „Saský trojúhelník“ se zemským hlavním městem Drážďanami,
- » Zajištěny přístupy ke vzdělávacím zařízením v regionu, navazující na maturitní zkoušku a vzdělávací, kvalifikační a školicí nabídky orientované dle poptávky ze stran zdejších firem
- » Rozvíjeny vysoké školy a zařízení pro transfer technologií a jejich vzdělávací, výzkumné a rozvojové potenciály tak, aby byly k dispozici hospodářské sféře jako základ pro rozvoj perspektivních technologií v regionu,
- » Optimalizovány a perspektivně rozvíjeny technická infrastruktura včetně regionálních a nadregionálních dopravních sítí,
- » Stabilizovány centrální obce za účelem posílení jejich obslužných funkcí ve vztahu k jejich okolí a tím zvýšeny jejich efekty pro venkov,
- » Na venkově zachovány významy zemědělství, lesnictví a rybářství jako nejdůležitějších uživatelů půdy a jejich úkoly při produkci obnovitelných surovin a péči o kulturní krajinu,
- » Posílen ekonomický faktor cestovního ruchu při zohlednění regionálních specifik rozšířením a propojením nabídek uvnitř a mezi tradičními a rozvíjejícími se rekreačními oblastmi a těžišti městské turistiky.

Zohlednění sociálních nároků obyvatelstva je součástí trvale udržitelného územního rozvoje. Demografický vývoj v regionu povede především v oblasti sociální infrastruktury včetně veřejné hromadné dopravy osob k optimalizaci nabídek. Za tímto účelem je nutno zajistit přístup k veřejné infrastruktuře ve všech částech regionu dle potřeby a věku a dále ji rozvíjet a zajistit nutné úpravy při zohlednění budoucích rozvojových šancí.

Za tímto účelem mají být:

- » Dodržení a flexibilizací minimálních standardů v souvislosti se změnami územními (rovněž přeshraničními) spádovými oblastmi a při zohlednění věku a potřebám rodiny odpovídající infrastruktura nabídky zajištěny přístupy k nabídce v oblasti vzdělávání a zdravotnictví na venkově,
- » V oblasti základního zajištění obyvatelstva statky a službami více využívány nové organizační modely, jako jsou alternativní formy nabídek (například sousedské obchody, mobilní zásobování),
- » Využívány specializované služby především pro méně mobilní skupiny obyvatelstva rovněž prostřednictvím využití moderních informačních a komunikačních technologií

- » K zajištění blízkosti k občanům na venkově podporovány nové formy kooperace mezi veřejnými a soukromými poskytovateli služeb (například občanské kanceláře),
- » » V případě veřejné hromadné dopravy osob rozvíjeny především v řídce osídlených částech venkova bez kolejevého spojení flexibilní formy jako doplňková nabídka,
- » » Prostřednictvím kulturních institucí zachovány pestré vlastivědné a kulturní tradice regionu a umožněny nové formy a nabídky pro všechny věkové skupiny.

Využití a uspořádání kulturní krajiny přispívá ke stabilizaci venkovských a příměstských území a k podpoře identifikace obyvatelstva s regionem Horní Lužice-Dolní Slezsko. Využití, péče a sanace volné krajiny probíhá za zohlednění ochrany a trvalého zajištění přirozených životních základů.

Za tímto účelem mají být:

- » Redukováno využití ploch pro sídelní a dopravní účely při zohlednění demografického vývoje a využití revitalizovatelných ladem ležících ploch,
- » Pro rekreaci a cestovní ruch zachovány významné rázy krajiny a obcí s jejich historickými a kulturními prvky v jejich jedinečnosti a svébytnosti, pestrosti a kráse,
- » Dále postupně sanovány ekologické škody, způsobující významné poškozování předmětů ochrany ovzduší, půda a voda,
- » Region má realizovat svoji specifickou zodpovědnost za druhovou ochranu a ochranu biotopů a propojení životních prostorů zachováním neporušené volné krajiny a zajištění ekologických vyrovnávacích funkcí,
- » Vnímány potenciály kulturní a přírodní krajiny a společně s českými, polskými a německými sousedními regiony chráněny, udržovány a rozvíjeny,
- » Pod heslem „Vzdělávání pro trvale udržitelný rozvoj“ vytvářeny a rozšiřovány nabídky ekologického vzdělávání za účelem zprostředkování znalostí o ekologických souvislostech, školení smyslů pro vnímání přírody a posílení dovedností lidí.

Nadoborové cíle a zásady prostorového uspořádání

2 Regionální územní a sídelní struktura

2.1 Centrální obce a sdružení

Pojmy: Centrální obce jsou obce, které na základě svého počtu obyvatel a velikosti svého spádového území, své polohy v území, své funkce a komplexní vybavenosti představují těžiště v hospodářském, sociálním a kulturním životě ve Svobodném státě Sasko. Dle své funkce a svého zařazení v systému centrálních (střediskových) obcí přejímají úkoly pro obce v oblasti svého spádového území.

Mapa: Střední a vyšší centra, vymezená v Zemském rozvojovém plánu, byla převzata do mapy „Struktura území“. Základní centra jsou vymezena v mapě „Struktura území“. Vymezení spádových oblastí je zakresleno v Mapě „Centrální obce a spádové oblasti“.

C 2.1.1 Centrální obce je nutno rozvíjet jako cílové a uzlové body veřejné hromadné dopravy osob. Obce přesahující dopravní obslužnost je nutno koncentrovat uvnitř spádových oblastí centrálních obcí na sídelní a obslužná jádra.

Vyšší centrum – Sdružení vyšších center Budyšín (Bautzen)-Zhořelec (Görlitz)-Hoyerswerda

Pojmy: Sdružení vyšších center jsou dle Zemského rozvojového plánu (Kap. 2.3) dvě nebo více obcí, které z důvodů své polohy v území, srovnatelného počtu obyvatel, jejich vybavenosti a výkonnosti, samostatnosti a charakteru spádové oblasti vykonávají společně funkci vyššího centra.

C 2.1.2 Města Sdružení vyšších center je nutno rozvíjet a upevňovat v jejich funkci společného vyššího centra jako rozvojová jádra regionu Horní Lužice - Dolní Slezsko. Za tímto účelem je nutno vytvořit předpoklady pro zachování a posílení jejich funkcí vyšších center jako dopravního, ekonomického, kulturního a znalostního centra nadregionálního významu.

C 2.1.3 Sdružení vyšších center Budyšín-Zhořelec-Hoyerswerda má jako společné vyšší centrum posílit nadregionální vnímání regionu a při zohlednění vlastního rozvoje tří měst převzít odpovědnost za regionální rozvoj.

- C 2.1.4** Má být prohloubena spolupráce mezi městy Budyšínem, Zhořelcem a Hoyerswerdou v oblasti kultury, vzdělávání a zdravotnictví, v cestovním ruchu a v hospodářství. Vzájemná dopravní spojení a propojení mezi sebou, s evropským metropolitním regionem „Saský trojúhelník“ a s vyššími centry sousedních zemí a států mají být zajištěna a rozvíjena.
- C 2.1.5** Budyšín má kromě toho přes další rozvoj funkčních propojení převzít doplňkové funkce pro aglomeraci Drážďan.
- C 2.1.6** Ve Zhořelci mají být ve vyšší míře realizovány přeshraniční správní úkoly a zhodnocen význam města jako evropského města. Za tímto účelem je nutno působit na usídlení spolkových a evropských úřadů v této lokalitě.
- C 2.1.7** Hoyerswerda se má rozvíjet především v centrum Lužické jezerní krajiny. Za tímto účelem má být zhodnocena kvality bydlení a volného času a zvýšen význam města v oblasti volného času a masového sportu.

Střední centra

Poznámka: Města Kamenec (Kamenz), Weißwasser/O. L., Žitava (Zittau), Radeberg, Löbau a Niesky jsou v Zemském rozvojovém plánu 2003 (srvn. Cíl 2. 3.7) vymezena jako střední centra. Pro střední centra nejsou z hlediska regionálního plánování formulovány cíle, kromě cílů 2.3.7 až 2.3.11, formulovaných v Zemském rozvojovém plánu, není nutno stanovovat další. V části Odůvodnění jsou obsaženy další komentáře ke středním centrům řešeného území.

Základní centra

Pojmy: Základní centra jsou města a obce, které z důvodů své polohy v území doplňují síť vyšších centrálních obcí a splňují kritéria pro vymezení dle Cíle 2.3.12 Zemského rozvojového plánu.

Sdružení základních center jsou dle Zemského rozvojového plánu (Kapitola 2.3) dvě nebo více obcí, které z důvodů své sousední polohy nebo přímé stavební souvislosti, svého sdílení funkcí ve vztahu na svoji vybavenost jako centrálních obcí a intenzivní spolupráce společně vykonávají funkci centrální obce v souladu s § 204 odst. 1 Stavebního zákona (BauGB).

C 2.1.8 Základní centra jsou města a obce:

- Bernsdorf
- Bernstadt a. d. Eigen
- Bischofswerda
- Svaz měst Ebersbach/Sa.-Neugersdorf
- Svaz obcí Großdubrau-Radibor
- Großröhrsdorf
- Großschönau
- Svaz měst a obcí „Oberland“ Kirschau - Neukirch/Lausitz - Schirgiswalde - Sohland a. d. S.
- Königsbrück
- Königswartha
- Pulsnitz
- Reichenbach/O.L.
- Rothenburg/O.L.
- Weißenberg
- Wittichenau.

Zásobovací a obytná jádra

Pojmy: Zásobovací a obytné jádro obce je, pokud obec sestává z více částí, ta část obce, která na základě již existujících funkcí a odpovídajících rozvojových možností, její dosažitelnosti (u centrálních obcí pro obyvatelstvo v polyfunkčním území) a pro její dopravní návaznost pomocí příměstské veřejné osobní dopravy, nabízí předpoklady pro zásobení obyvatelstva (u centrálních obcí pro obyvatelstvo v polyfunkčním území) v přijatelné vzdálenosti.

C 2.1.9 Zásobovacími a obytnými jádry základních center jsou následující části obcí:

Základní centrum	část obce
– Bernsdorf	Bernsdorf
– Bernstadt a. d. Eigen	Bernstadt a. d. Eigen
– Bischofswerda	Bischofswerda
– Großdubrau - Radibor	Großdubrau, Radibor
– Großröhrsdorf	Großröhrsdorf
– Großschönau	Großschönau
– Kirschau - Neukirch/Lausitz - Schirgiswalde - Sohland an der Spree - Wilthen	Kirschau, Neukirch/Lausitz, Schirgiswalde, Sohland an der Spree, Wilthen
– Königsbrück	Königsbrück
– Königswartha	Königswartha

- Pulsnitz
- Reichenbach/O.L.
- Rothenburg/O.L.
- Weißenberg
- Wittichenau

Pulsnitz
Reichenbach/O.L.
Rothenburg/O.L.
Weißenberg
Wittichenau.

2.2 Obce se zvláštními funkcemi

Pojmy: Zvláštními funkcemi obce jsou funkce, které dominují hospodářskému a sociálnímu charakteru obce, která není centrální obcí a ve svém účinku ve struktuře území výrazně obec přesahují nebo které v základních centrech představují výraznější funkci oproti ostatním úkolům základního centra. Zpravidla je proto obci přidělena pouze zvláštní funkce. Jako zvláštní funkce připadají v úvahu především funkce v oblasti vzdělávání, živnostenském podnikání, cestovním ruchu, přeshraniční kooperaci a dopravě. Jako doplnění funkcí, uvedených v Zemském rozvojovém plánu jsou v řešeném území Horní Lužice-Dolní Slezsko vymezeny rovněž obce se zvláštní funkcí „Zdravotnictví / sociální záležitosti“ a „Lužicko-srbská kultura“. Funkce jsou obcím přiřazeny. Opatření v souvislosti se zajištěním nebo rozvojem funkce obce jsou v obci, která není obcí centrální přípustná nad rámec vlastního rozvoje obce.

Mapa: Obce se zvláštními funkcemi jsou vymezeny v mapě „Struktura území“ a určeny ve své funkci. Obec Weißkeißel se zvláštní funkcí „Obrana“, vymezená v Zemském rozvojovém plánu, byla do mapy „Struktura území“ převzata.

- C 2.2.1** Jako obce se zvláštní funkcí „Vzdělávání“ jsou vymezena základní centra Bischofswerda, Pulsnitz, Rothenburg/O. L. a Wilthen a město Lauta.
- C 2.2.2** Jako obce se zvláštní funkcí „Živnostenské podnikání“ jsou vymezeny obce Boxberg/O. L., Ottendorf-Okrilla a Wachau.
- C 2.2.3** Jako obce se zvláštními funkcemi „Cestovní ruch“ jsou vymezena města Bad Muskau, Jonsdorf a Oybin.
- C 2.2.4** Jako obec se zvláštní funkcí „Přeshraniční kooperace“ je vymezeno město Ostritz.
- C 2.2.5** Jako obec se zvláštní funkcí „Zdravotnictví / sociální záležitosti“ byly vymezeny obce Arnsdorf a Großschweidnitz.
- C 2.2.6** Jako obec se zvláštní funkcí „Lužicko-srbská kultura“ je vymezena obec Schleife.

2.3 Spojovací a rozvojové osy

Pojmy: Regionální spojení a rozvojové osy a regionální spojení osy jsou regionálně významné osy, které odrážejí územní propojení vyšších, středních a základních center. Tyto osy doplňují a formují síť nadregionálních spojení os, vymezených v Zemském rozvojovém plánu. Regionální spojení a rozvojové osy slouží k propojení zařízení infrastruktury a koncentrací sídelní činnosti. Osy jsou členěny regionálními pásy zeleně.

Mapa: Regionální spojení a rozvojové osy a regionální spojení osy jsou vymezeny v mapě „Struktura území“ a určeny ve své funkci.

- C 2.3.1** Regionální spojení a rozvojové osy v rámci nadregionálních spojení os se nacházejí v ose s následujícími centrálními obcemi:
 - (Dresden)–Großröhrsdorf–Bautzen–Weißenberg–Görlitz–(Vratislav (Wrocław), Polsko),
 - (Dresden)–Radeberg–Bischofswerda–Bautzen–Löbau–Reichenbach/O.L.–Görlitz–(Vratislav (Wrocław), Polsko),
 - (Dresden)–Königsbrück–Bernsdorf–Hoyerswerda–(Cottbus),
 - (Liberec, Česká republika)–Zittau–Görlitz–Niesky–Weißwasser/O.L.–(Cottbus),
 - (Liberec, Česká republika)–Zittau–Löbau–Bautzen–Königswartha–Hoyerswerda–(Cottbus).
- C 2.3.2** Regionální spojení a rozvojové osy mimo nadregionálních spojení os se nacházejí v ose s následujícími centrálními obcemi:
 - Bautzen–Ebersbach/Sa.–Zittau,
 - (Ruhland)–Bernsdorf–Kamenz–Bischofswerda–Neukirch/Lausitz–Sohland an der Spree–Ebersbach/Sa.–Zittau,
 - Weißenberg–Löbau–Neugersdorf–(Česká Lípa – Praha, Česká republika),
 - Radeberg–Großröhrsdorf–Pulsnitz–Kamenz,
 - (Ruhland)–Hoyerswerda–Weißwasser/O.L.–(Zelená hora (Zielona Góra), Polsko).
- C 2.3.3** Regionální spojení osy mimo nadregionálních spojení os se nacházejí v ose s následujícími centrálními obcemi:
 - Bautzen–Kirschau–Schirgiswalde–Sohland a. d. Spree–(Šluknov, Česká republika),
 - Bautzen–Kamenz–Königsbrück–(Großenhain),
 - Bautzen–Großdubrau–Weißwasser/O.L.,

- Hoyerswerda–Niesky,
- Görlitz–Rothenburg/O.L.–(Žary, Polsko),
- (Pirna)–Radeberg.

C 2.3.4 Podél úseků regionálních spojovacích a rozvojových os (Dresden)–Bischofswerda, (Dresden)–Königsbrück a Radeberg–Kamenz má rozvoj probíhat v blízkosti nádraží a zastávek osobní kolejové dopravy.

3 Regionální rozvoj

3.1 Území se zvláštní potřebou zásahu zemského plánování

Územní rozvoj krajiny po těžbě hnědého uhlí

Poznámka: Následující opatření k rozšíření silniční sítě v územích po těžbě hnědého uhlí

- novostavba, případně rekonstrukce dálničního přivaděče z Hoyerswerdy na dálnici A13 (silnice B96n),
- novostavba druhého úseku přímého silničního spojení mezi průmyslovými lokalitami Schwarze Pumpe a Boxberg/O. L. přes Neustadt/Spree-Sprey (silnice S131)
- novostavba silnice B156 Boxberg/O. L.–Lieske a
- novostavba, případně rekonstrukce regionálního spojení západ-východ Lauchhammer)-A13-Hoyerswerda-Weißwasser/O.L.–(A 18–Zielona Góra-Polsko)

jsou zakotveny v Kapitole 9 Územního plánu velkého územního celku (regionálního plánu).

Mapa: Dopravní trasa důlních velkostrojů povrchových dolů mezi lomy Reichwalde a Nochten je vymezena v mapě „Využití území“.

Z 3.1.1 Za účelem překonání těžební monostruktury průmyslu a urychlení restrukturalizace v oblastech po těžbě hnědého uhlí je nutno působit na vytvoření pestré struktury odvětví a velikosti firem. Územní předpoklady pro usídlení firem z oblasti cestovního ruchu a volného času a poskytovatelů služeb v Lužické jezerní krajině mají být vytvořeny v rámci stavebního plánování prostřednictvím nabídky vhodných ploch, orientované dle poptávky především ve městě Hoyerswerda a ve vymezených prioritních oblastech „Rekreace“.

C 3.1.2 Sanace reliktních ploch těžební průmyslu a tepelných elektráren má proběhnout obratem a má být zaměřena na následné využití:

Průmyslové zóny

- Elektrárna Hagenwerder a
- Elektrárna Boxberg

Volný čas, rekreace, cestovní ruch:

- Průmyslová elektrárna /briketárna Knappenrode („energetická továrna Knappenrode“)
- Spreetal šachta 10 a
- Zařízení povrchového dolu Berzdorf

C 3.1.3 Nepotřebné provozní komunikace a spojovací dráhy těžební průmyslu mají být v případě potřeby v rámci interkomunální spolupráce využity pro nové účely jako silnice, cyklostezka, turistická stezka či cesta, případně pro jiné účely v rámci cestovního ruchu. Není – li to možné, je nutno provést jejich demontáž a začlenit je do okolního sekundárního využití.

3.2 Transnárodní a přeshraniční spolupráce

C 3.2.1 Pro rozvoj příhraničního území regionu Horní Lužice-Dolní Slezsko je nutno ve spolupráci příslušných orgánů a nositelů úkolů v České republice a Polsku působit na to, aby byly:

- Rozvíjeny přeshraniční nadregionální spojovací osy (Dresden)–Bautzen–Görlitz–(Vratislav (Wrocław)), (Cottbus)–Hoyerswerda–Bautzen–Löbau–Zittau–(Liberec) a (Cottbus)–Görlitz–Zittau–(Liberec), jako kapacitní dopravní cesty,
- Zvýšeny kapacity železničních tratí pro nákladní dopravu přes hraniční přechody Horka–Wegliniec, Ebersbach/Sa.–Rumburk a Zittau–Hrádek nad Nisou,
- Rozvíjena přeshraniční veřejná hromadná doprava osob / regionální doprava, především železniční spojení Zittau–(Liberec), Görlitz–(Jelenia Góra) a Ebersbach/Sa.–(Varnsdorf)–Großschönau–Zittau,
- Zlepšeno dopravní napojení rekreačních oblastí Krkonoš, Jizerských a Lužických hor přes Žitavu,

- Koncipována dodatečná silniční spojení mezi Českou republikou a Svobodným státem Sasko a Polskem,
- Přeshraničně koordinována a rozvíjena cestní síť podél Lužické Nisy, v Hornolužické vrchovině a v Žitavských horách,
- Probíhal další rozvoj Sdružení měst Bogatynia-Hrádek nad Nisou-Žitava, s přihlédnutím k zájmovému území středního centra – města Žitavy,
- Probíhala přeshraniční koordinace vlivů příhraničních velkoplošných zařízení maloobchodu na sousední země,
- Probíhal přeshraniční rozvoj Krajiny podstávkových domů,
- Probíhal přeshraniční rozvoj „Geoparku Mužákovská vrása“,
- Probíhala přeshraniční ochrana přírody a krajiny v údolí Lužické Nisy, v Hornolužické vrchovině a v Žitavských horách,
- Byl pro letecký provoz na letišti Rothenburg/O.L. využíván rovněž vzdušný prostor nad polským územím,
- Podél státní hranice provozovaná společná likvidace odpadních vod českými a německými, případně polskými obcemi,
- Působeno na výstavbu energetických vedení pro mezinárodní výměnu energií dle poptávky s partnery v Česku a v Polsku a
- Snížený poklesy podzemních vod na saském území v důsledku důlní činnosti v polském hnědouhelném lomu Turówa zamezeno významné emisní zátěží vycházející z elektrárny, případně hnědouhelného lomu Turów.

Poznámka: Další cíle je rozvoji přeshraničního dopravního spojení jsou obsazeny v Kapitole 9.

Odborné cíle a zásady prostorového uspořádání

4 Ochrana, péče, sanace a rozvoj přírody a krajiny

Poznámka: Dle § 4 odst. 2 věta 3 Zákona o územním a zemském plánování Svobodného státu Sasko (Landesplanungsgesetz - SächsLPlG) přebírá Územní plán velkého územního celku (regionální plán) funkci rámcového krajinného plánu. Přitom jsou zajišťovány nutné a vhodné obsahy Rámcového krajinného plánu, důležité pro koordinaci územních nároků, jako cíle a zásady prostorového uspořádání (§ 5 odst. 2 věta 1 Saského zákona o ochraně přírody – SächsNatSchG). Ty jsou k Regionálnímu plánu přiloženy jako Příloha. Obsahy Rámcového krajinného plánu, připojené k Územnímu plánu velkého územního celku (regionálnímu plánu) jako Příloha, je nutno zohlednit při plánování a v rámci opatření ze strany veřejných orgánů při procesech zvažování a rozhodování, které mohou mít vliv na přírodu a krajinu.

Z 4.1 Využití přírody a krajiny má být slučitelné jak z hlediska nároků na plochy tak i z hlediska intenzity s charakterem krajiny, jejími estetickými účinky a vlastivědnou hodnotou a požadavky na trvalé zajištění výkonnosti a funkčnosti přírodního režimu a ochranu biotopů a druhové ochrany.

4.1 Rozvoj a sanace krajiny

4.1.1 Části krajiny, vyžadující sanaci

Mapa: V mapě „Péče o krajinu, sanace a rozvoj krajiny“ jsou jako oblasti krajiny, vyžadující sanaci vymezeny agrární plochy vyžadující strukturování, území s vysokou mírou vodní eroze, regionálně významná území akumulace podzemních vod, úseky vodních toků, vyžadujících sanaci, stojaté vody, vyžadující sanaci, regionálně významné reliktní zátěže a oblasti lesních škod – zóny imisních škod 2 a 3.

C 4.1.1.1 Je nutno působit na snížení větrné eroze z „agrárních ploch, vyžadujících strukturování“ prostřednictvím vhodných opatření v rámci zemědělské činnosti a obohatit krajinu o členící prvky. Prázdná agrární krajina má být strukturována prostřednictvím domácích dřevin nebo křovin tak, aby se tyto struktury mohly dlouhodobě vyvíjet v součásti biokoridorů.

C 4.1.1.2 Je nutno působit pomocí opatření zemědělské půdní ochrany (např. v rámci konzervujícího obdělávání půdy) a/nebo pro klasifikaci ploch, na přeměnu orných ploch v „oblastech s vysokou mírou vodní eroze“ na zeleň či les, pro významné snížení vodní eroze. Pro veškeré formy využití v těchto oblastech, které mají za důsledek zesílení plošné či liniové půdní eroze nebo povrchového odtoku (například dopravní či provozní cesty a jejich okraje, sjezdovky, intenzivní pastevectví) mají být přijata vhodná opatření k zamezení erozi a snížení odtoku.

- C 4.1.1.3** Vodní toky mají zůstat zachovány ve svém přirozeném stavu, případně odpovídajícím způsobem rozvíjeny. Přitom je nutno postupně zajistit ekologickou průchodnost vodních toků pro organismy.
- C 4.1.1.4** Kanalizované, případně necitlivě regulované úseky vodních toků nebo úseky s příčnými stavbami na vodních tocích, které se nacházejí v prioritních oblastech druhové ochrany a ochrany biotopů a úseky vodních toků
- Sprévy od Uhystu až severně po Bärwalde,
 - Vodního toku Schwarzer Schöps od Nieder Seifersdorfu až po údolní nádrž Quitzdorf,
 - Vodního toku Schwarzer Schöps od Reichwalde až Kringelsdorf,
 - Budoucí přeložky vodního toku Weißer Schöps mezi obcemi Hammerstadt a Reichwalde,
 - Vodního toku Kleine Spree od obce Tiegling až po Burghammer,
 - Vodního toku Struga,
 - Vodního toku Schwarze Elster od Hoyerswerdy po zemskou hranici,
 - Vodního toku Hoyerswerdaer Schwarzwasser,
 - Vodního toku Pließnitz od Schöнау- Berzdorfu a.d. Eigen až po ústí do Lužické Nisy
- je nutno sanovat prioritně, tzn. revitalizovat se zajištěním průchodnosti.
- C 4.1.1.5** Údolní nádrže Budyšin a Quitzdorf mají být z hlediska kvality vody sanovány vhodnými opatřeními.
- Z 4.1.1.6** Je nutno zamezit dodatečné tepelné zátěži Sprévy v prostoru obce Boxberg/O.L. a v prostoru obce Schwarze Pumpe.
- C 4.1.1.7** Na základě odhadu ohrožení je nutno prioritně realizovat v „regionálně významných oblastech akumulace podzemních vod“ vhodná sanační opatření. Středně až dlouhodobě má být dosaženo kvality podzemních vod, odpovídající přirozeným hydrogeologickým poměrům.
- C 4.1.1.8** V regionu je nutno prioritně sanovat následující reliktní zátěže:
- Relikt ní zátěže, nacházející se v prioritních, případně vyhrazených oblastech zdrojů pitné vody,
 - Relikt ní zátěže, které leží ve vymezených zátopových územích,
 - Relikt ní zátěže v oblastech vzestupu hladiny podzemních vod v důsledku ukončení důlní činnosti v hnědouhelných povrchových lomech,
 - Relikt ní zátěže, které omezují pokračování nebo nové otvírky těžebních ploch surovin a hnědého uhlí, především v případě povrchových dolů Nochten a Reichwalde,
 - Vojenské a zbrojní zátěže v oblastech bývalých vojenských újezdů skupiny vojsk sovětských ozbrojených sil v Německu, případně západní skupiny sovětských vojsk Königsbrück (včetně kasáren) a Německé lidové armády (Nationale Volksarmee) Nochten a Dauba.
- C 4.1.1.9** Regionálně významné relikt ní zátěže
– Elektrárna Boxberg	okres Görlitz
– Vagónka Niesky	okres Görlitz
– Závod Laut a	okres Bautzen
- mají být sanovány pro opětovné využití jako průmyslových lokalit.

4.1.2 Oblasti krajiny se zvláštními požadavky na využití

Mapa: V mapě „Péče o krajinu, sanace a rozvoj krajiny“ jsou území s potenciálně vysokým ohrožením vodní erozí, území s potenciálně vysokým ohrožením větrnou erozí, území pro zachování a zlepšení retence vody ve smyslu Cíle 4.3.6. Zemského rozvojového plánu, území poklesu hladiny podzemní vody v důsledku těžební činnosti (stav 2006) a přirozené úseky vodních toků ve smyslu Cíle 4.1.1 a 4.1.2 Zemského rozvojového plánu vymezena jako „Oblasti krajiny se specifickými požadavky využití“. Oblasti výsypek povrchových dolů jsou uvedeny informativně.

Poznámky: Oblasti poklesu hladiny podzemní vody v důsledku těžby hnědého uhlí byly vymezeny jako „Oblasti krajiny se specifickými požadavky na využití“. S tímto vymezením však nejsou spojeny výlučně specifické požadavky na využití, ale i sanační úkoly ve smyslu kapitoly 4.1.1. Územního plánu velkého územního celku (regionálního plánu). Jelikož specifické požadavky na využití existují ve vztahu k oblastem krajiny, vyžadujících sanaci, pro celou oblast poklesu hladiny podzemní vody, bylo odpovídající vymezení provedeno zde. Nehledě na to obsahuje Kapitola 4.1.1 odpovídající ustanovení k této problematice.

Bod 4.1.2.3 je účinný do doby stanovení území vzniku povodní dle § 100b odst. 1 Saského vodního zákona (SächsWG) jako cíl územního plánování. Po stanovení a tím i odborně – plánovací konkretizaci není nutno zachovávat striktní závaznost cíle pro oblasti, které nebyly stanoveny. Pro „oblasti zachování a zlepšení retence vody“, které nebyly stanoveny, působí věta 2 bodu 4.1.2.3 od okamžiku vstupu daného nařízení v platnost jako zásada prostorového uspořádání.

- Z 4.1.2.1** Proti erozi půdy působením vody a větru je nutno působit především v „oblastech s potenciálně vysokým ohrožením erozí“ prostřednictvím vhodného obhospodařování a / nebo úprav tak, aby eroze půdy ve střednědobém průměru ležela pod 3 t/(ha). Imisím látek v důsledku eroze půdy a povrchového odtoku z těchto oblastí do povrchových vodotečí a chráněných biotopů je nutno zamezit zřizováním nárazníkových zón.
- C 4.1.2.2** Ve vymezených oblastech pro zachování a zlepšení retence vody je nutno zachovat a zlepšit přirozené vsakování vody a retence vody prostřednictvím
- Zalesňování a vhodným zemědělským a lesnickým využitím,
 - Rozsáhlého zachování volných ploch mimo říční nivy,
 - Rozsáhlého uvolnění nevyužívaných, ladem ležících uzavřených ploch,
 - Optimalizace režimu srážkové vody prostřednictvím vsakování a decentrální retencí především v osídlených oblastech venkova v Hornolužické vrchovině v Žitavských horách.
- C 4.1.2.3** Územně významné změny využití ploch v rámci vymezených oblastí pro zachování a zlepšení retence vody je nutno přezkoumat z hlediska jejich relevance pro vytváření odtoku. V případě významného poškození přirozené schopnosti vsakování a retence vody je nutno poskytnout přiměřené vyrovnání uvnitř dotčené spádové oblasti vodního toku.
- C 4.1.2.4** V případě veškerého plánování a opatření a v rámci obhospodařování krajiny ve vymezených oblastech poklesu hladiny podzemních vod v důsledku důlní činnosti je nutno dbát na prostorové a časové vlivy poklesu hladiny podzemní vody a jejího opětovného vzestupu.
- 4.1.3** **Obnova využití území těžby surovin**
- C 4.1.3.1** V případě těžby v oblastech kvalitních zemědělských půd (hodnoty půdy nad 50 podle koncepční mapy půdy Saska) mají být rekultivací vytvořeny předpoklady pro obnovení zemědělské činnosti při použití kvalitních půdních substrátů.
- C 4.1.3.2** Ve vhodných dílčích oblastech severně od obce Ottendorf-Okrilla vymezených prioritních a vyhrazených oblastí pro suroviny (štěrk a písky) je nutno po vytěžení v rámci opětovného využití vytvořit územní předpoklady pro využití k vodní rekreaci.
- Z 4.1.3.3** V případě, je-li s těžbou surovin v pro tento účel vymezených prioritních a vyhrazených oblastí spojen zábor lesa, má v rámci rekultivace dojít k opětovnému zalesnění. Není-li to z důvodů vznikající vodní plochy možné, je nutno provést vyrovnání v přímé územní návaznosti na lesní oblasti.
- C 4.1.3.4** Po ukončení těžby jílu z prioritní oblasti Ts11 Wetro-Puschwitz mají být vytvořeny územní předpoklady pro další využití jámy pro rozšíření skládky průmyslových odpadů Wetro. Po jejím naplnění má být plocha zalesněna.
- Z 4.1.3.5** Po těžbě uvnitř prioritních oblastí podpovrchových surovin KS 1 Boxberg mají být v rámci obnoveného využívání vytvořeny prostorové předpoklady odborné ochrany přírody.

4.2 Krajinový obraz a prožití krajiny

Mapa: Prioritní a vyhrazená území (Krajinový obraz a prožívání krajiny) jsou vymezena v mapě „Využití území“. Aleje a krajino-
tvorné hřbety, kupy a skalní údolí, vymezená jako prioritní nebo vyhrazená území Krajinový obraz / prožívání krajiny,
jsou uvedeny v seznamu v Příloze ke Kapitole 4.2.

- C 4.2.1** Prioritní území Krajinový obraz a Prožívání krajiny budou zachována a dále rozvíjena pro rekreaci v krajině.
- Z 4.2.2** Vyhrazená území Krajinový obraz a Prožívání krajiny mají být zachována a dále rozvíjena pro rekreaci v krajině.
- C 4.2.3** Pokud realizace cíle 4.2.1, případně zásady 4.2.2 povede k rozvoji prioritních a vyhrazených ploch pro rekreaci v krajině, pak má být tato rekreace zpřístupněna zájemcům o ní formou, odpovídající formě této rekreace. Významnějším konfliktům, především v dílčích částech území s cennou přírodou, je nutno předcházet především koncepcemi v oblasti dopravy a řízení návštěvnosti.
- C 4.2.4** Aleje, vymezené jako prioritní území Krajinový obraz a Prožívání krajiny je nutno zachovat.
- C 4.2.5** Krajino-
tvorné hřbety, kupy a skalní údolí, vymezená jako prioritní nebo vyhrazená území Krajinový obraz / Prožívání krajiny mají být zachovány ve své podobě a charakteristickém reliéfu.

4.3 Druhovú ochrana, ochrana biotopů, biokoridory

Pojmy: Biokoridor je ve smyslu tohoto plánu souvislá funkční síť ekologicky a krajinářsky významné volné krajiny, zajištěná prostřednictvím prioritních a vyhrazených oblastí Druhovú ochrana a Ochrana biotopů, další prioritní a vyhrazená území pro zajištění určitých funkcí a využití volné krajiny a přírodě blízké úseky tekoucích vod, regionální pásy zeleně. Do biokoridorů jsou integrovány regionálně významné tažné osy ptactva a netopýrů a agrární pozemky, vyžadující strukturování.

Mapa: Prioritní a vyhrazená území Druhovú ochrana a ochrana biotopů jsou vymezena v mapě „Využití území“. Vyhrazené území pro Druhovú ochranu a ochranu biotopů uvnitř těžební oblasti hnědého uhlí Bka 1* Nochten je převzato pro informaci ze závazného hnědouhelného plánu Nochten. Přirozené trnouchy vody ve smyslu Cíle 4.1.1. Zemského rozvojového plánu jsou vymezeny v mapě „Péče o krajinu, sanace a rozvoj krajiny“. Systém biokoridorů je zobrazen v mapě „Biokoridory a regionální pásy zeleně“ a jako takový označen.

C 4.3.1 Prioritní území Druhovú ochrana a Ochrana biotopů a přirozené úseky vodotečí včetně nivních částí je nutno zachovat a rozvíjet tak, aby fungovaly jako ústřední části biokoridorů.

C 4.3.2 Prioritní území Druhovú ochrana a Ochrana biotopů mají být společně s dalšími součástmi biokoridorů – regionálními pásy zeleně, prioritními a vyhrazenými územími pro ochranu stávajících lesních ploch, záplavovými oblastmi a agrárními plochami, vyžadujícími strukturování – zachovány a rozvíjeny tak, aby byly v rámci biokoridoru volné krajiny účinné jako spojovací plochy.

Z 4.3.3 Stávající síť cenných biotopů má být zachována a zahuštěna. Pro zajištění funkčního biotopu mají být zachovány či obnoveny především typické zemědělské porosty podél cest a vodotečí, přirozené vodní toky a plochy, neporušené, přirozené části lesů, křovin, remízků a polních dřevin, extensivně využívané zemědělské plochy, mokřady, ovocné sady a další, ekologicky významné životní prostory.

C 4.3.4 Do biokoridorů integrované regionálně významné tažné osy ptáků a koridory netopýrů mají být zachovány pro územní a funkční propojení centrálních ploch biokoridoru.

C 4.3.5 Prioritní území Zemědělství, vymezená jižně a jihozápadně od města Weißenberg, mají být zachována ve své funkci a uvažována jako jádrové plochy biokoridoru (cenné avifaunistické oblasti zpola otevřeného zemědělského prostoru).

C 4.3.6 Pro prioritní území Druhovú ochrana a Ochrana biotopů, vymezená v rámci prioritní oblasti Obrana Ve 1 „Vojenský újezd Horní Lužice“ mají být v případě vojenského využití vytvořeny prostorové předpoklady pro zajištění uplatnění legislativy ochrany přírody. Do tohoto okamžiku jsou potřeby vojenské obrany prioritní. V případě prostorové a věcné konkretizace v rámci zajištění ochrany přírody je nutno dbát na sídelní a infrastrukturální požadavky.

4.4 Regionální pásy zeleně a zelené cézury

Pojmy: Regionální pásy zeleně jsou souvislé oblasti volné krajiny v blízkosti sídel s rozdílnými ekologickými funkcemi nebo přirozenými možnostmi rekreace, které je nutno chránit před zástavbou ve smyslu osídlení nebo jiného využití (srov. odůvodnění k cíli 4.4.1) v rozporu s funkcí. Regionální pásy zeleně jsou cíli prostorového uspořádání.

Zelená cézura je je maloplošná část volné krajiny, chráníci rekreační funkce v blízkosti sídel a zamezující srůstání těsně vedle sebe se nacházejících sídelních oblastí, především v rámci os. Zelená cézura je cílem prostorového uspořádání.

Mapa: Regionální pásy zeleně jsou vymezeny v mapě „Využití území“. Odůvodnění vymezení jednotlivých regionálních pásů zeleně je obsaženo v mapě „Biokoridory a regionální pásy zeleně“. Zelená cézura je symbolicky vymezena v mapě „Využití území“.

C 4.4.1 Regionální pásy zeleně je nutno chránit před zástavbou ve smyslu osídlení nebo jiného využití v rozporu s funkcí. Regionální pásy zeleně je nutno konkretizovat v rámci směrného stavebního plánování. Přitom mají být dle místních daností regionální pásy zeleně spojeny se zelení uvnitř obcí.

Z toho jsou vyjmuty záměry, mající zde z odborného plánovacího aspektu v nutném případě svá stanoviště. Přitom je nutno zajistit funkčnost regionálního pásu zeleně.

C 4.4.2 Maloplošnou zeď je nutno chránit před jakoukoli zástavbou či jiným využitím v rozporu s funkcí Maloplošnou zeď je nutno konkretizovat v rámci stavebního plánování.

4.5 Voda, ochrana vod, protipovodňová ochrana

Mapa: Prioritní a vyhrazená území Pitná voda, resp. Preventivní protipovodňová ochrana (zátopová území resp. obnovitelná zátopová území) a prioritní a vyhrazené lokality technické protipovodňové ochrany jsou vymezeny v mapě „Využití území“. V mapě „Péče o krajinu, sanace a rozvoj krajiny“ jsou přirozené úseky tekoucích vod vymezeny jako „Oblasti krajiny se zvláštními požadavky na využití“ podle kapitoly 4.1.2 a sanaci vyžadující úseky tekoucích vod, a regionálně

významné oblasti akumulace podzemí vody vymezeny jako „Oblasti krajiny, vyžadující sanaci“. Seznam prioritních a vyhrazených oblastí Pitná voda je obsažen v Příloze ke Kapitole 4.5.

Pitná voda

- C 4.5.1** **V případě rozšíření čerpání pitné vody v rámci prioritní oblasti Pitná voda Wt4 Großdubrau nad současné využití je nutno vyloučit významné negativní vlivy na lokality, ovlivněné podzemní vodou v biosférické rezervaci „Hornolužická krajiny vřesovišť rybníků“.**

Preventivní protipovodňová ochrana

Pojmy: Zátopové oblasti ve smyslu tohoto plánu zahrnují zátopové oblasti ve smyslu vodního práva (zpravidla vyhrazené oblasti), zpětně získatelné zátopové plochy (vyhrazená území) a další zátopové oblasti (zpravidla vyhrazená území). Mezi ostatní zátopová území patří již zpevněné plochy, zaplavované v případě stoleté vody, které však nejsou vodoprávně zajištěny a rizikové oblasti potenciálních zátopových ploch v případě extrémních povodní, případně při selhání ochranných opatření (například prolomení protipovodňové hráze).

- C 4.5.2** **Záplavové oblasti vymezené jako prioritní oblasti Preventivní protipovodňová ochrana je nutno zajistit v jejich funkcích jako retenční, případně odtokové prostory a chránit před jinými formami využití v rozporu s funkcí. Využití v rámci dalšího sídelního rozvoje je zpravidla vyloučeno. Je – li z převažujících důvodů obecného zájmu takového využití nutné, je třeba před realizací plánů provést vyrovnávací opatření ve vztahu na retenční schopnost a/nebo bezproblémový odtok povodně.**
- Z 4.5.3** **Osídlené oblasti a rizikové oblasti v potenciálních zátopových oblastech, vymezené jako prioritní oblasti Preventivní protipovodňová ochrana, mají být chráněny před (další) výstavbou a dalšími formami využití, spojenými s vysokým potenciálem škod.**
- C 4.5.4** **Je nutno působit na přizpůsobení zemědělského využití ve vymezených zátopových oblastech povodním a očekávané rychlosti proudění.**

4.6 **Sídelní klima a klima volné krajiny**

Pojmy: Významné oblasti pro sídelní klima zahrnují regionálně významné oblasti tvorby čerstvého a chladného vzduchu a významné dráhy proudění čerstvého a chladného vzduchu, významné z hlediska regionálního sídelního klimatu.

Mapa: Regionálně významné oblasti tvorby chladného vzduchu jsou součástí regionálních pásů zeleně. Pro tyto oblasti platí v souladu s Cílem 4.4.1. Regionálně významné oblasti tvorby čerstvého vzduchu jsou integrovány do prioritních a vyhrazených oblastí Ochrana stávajícího lesa. Významné dráhy proudění čerstvého a chladného vzduchu, významné pro sídelní klima, jsou vymezeny v mapě „Využití území“.

- C 4.6.1** **Je nutno zachovat funkčnost vymezených drah pro proudění čerstvého a chladného vzduchu.**
- C 4.6.2** **Významné oblasti z hlediska sídelního klimatu je nutno formovat v rámci komunálního stavebního plánování.**

5 **Průmyslový sektor, obchod a služby**

5.1 **Průmysl a živnostenské podnikání**

Poznámky: Zajištění území pro zástavbu průmyslu, provozování živností nadregionálního významu má být podle principu 6.1.4 LEP podporováno nositeli regionálního plánování. Pro tuto dlouhodobou preventivní ochranu lokality je plánována krátkodobá dílčí aktualizace regionálního plánu ve vztahu k vymezení prioritních oblastí. V rámci celkové aktualizace regionálního plánu byly přesto již některé vhodné plochy identifikovány. Na tyto plochy nebyly uplatněny restriktive. Informace k těmto plochám má Regionální plánovací sdružení k dispozici. Tyto informace je možno získat na požádání.

- C 5.1.1** **Je nutno budovat infrastrukturu přátelskou k podnikání ve všech centrálních obcích, zejména v obcích Budyšín, Bischofswerda, Zhořelec, Hoyerswerda, Kamenec, Löbau, Radeberg, Weißwasser/O.L. a Žitava a v obcích se specifickou funkcí „Podnikání“.**
- Z 5.1.2** **Funkční propojení regionu s rozvíjejícím se růstovým regionem Drážďany jako části metropolitního regionu „Saský trojúhelník“ má být rozvíjeno. Za tímto účelem mají být v centrálních obcích a v obcích se specifickou funkcí „Živnostenské podnikání“ podél os, probíhajících mezi Drážďanami–Bischofswerdou, Drážďanami–Königsbrückem, Drážďanami–Budyšínem a Radebergem–Kamenzem (viz Cíle 2.3.1. a 2.3.2) dle potřeby připraveny plochy pro usídlení firem, orientovaných na ekonomický prostor Drážďany.**
- C 5.1.3** **Města Sdružení vyšších center Budyšín-Zhořelec-Hoyerswerda mají být posílena a rozvíjena jako ekonomické růstové póly regionu. Za tímto účelem mají být vytvořeny předpoklady pro usídle-**

ní nadregionálně významných inovativních živnostenských a průmyslových podniků případně vysoce kvalitních služeb.

Z 5.1.4 Větší průmyslové a živnostenské plochy podél os mají být napojeny na železniční síť.

5.2 Obchod a služby

Z 5.2.1 Centra obcí a části center obcí Sdružení vyšších center Budyšin-Zhořelec-Hoyerswerda a střední centra je nutno dle jejich spádového území rozvíjet jako stanoviště maloobchodu a služeb. Především pro střední centra mají být pro zamezení další ztráty funkcí center měst pořizovány v rámci integrovaných koncepcí rozvoje města koncepce maloobchodu. Přitom je třeba působit na zajištění a oživení drobného maloobchodu.

6 Zajištění surovin

Mapa: Prioritní a vyhrazená území Povrchové suroviny a vyhrazené území Hnědé uhlí Welzow-jih (Saská část) jsou vymezena v mapě „Využití území“. Těžební oblasti Nochten a Reichwalde a prioritní oblasti Hnědé uhlí Nochten-Rohne jsou převzaty ze závazných Hnědouhelných plánů Nochten, případně Reichwalde. Odpovídající seznam území je obsažen v Příloze ke Kapitole 6.

Poznámka: Vymezení jako prioritní případně vyhrazené území Povrchové suroviny nepředstavuje rozhodnutí o těžbě v určitém časovém okamžiku (výjimka: Cíl 6.1.3). Jedná se pouze o preventivní zajištění surovin, což je dle § 2 odst.2 č. 9 věta 3 Zákona o územním plánování (ROG) a Cíli 7.2. Zemského rozvojového plánu povinností regionálního plánování. Pro prioritní oblast dlouhodobé těžby hnědého uhlí Bk 1* Nochten Rohne byl zahájen samostatný proces pořízení odpovídající plánovací dokumentace.

C 6.1.1 Těžba surovin a rekultivace v prioritní oblasti Povrchové suroviny KS 22 Oberoderwitz musí být zabezpečena tak, aby bylo vyloučeno ohrožení zásob podzemní vody v prioritní oblasti Pitná voda Wt 18 Oderwitz.

C 6.1.2 Těžbu surovin v prioritní oblasti Povrchové suroviny Kao 1 Caminau je nutno zabezpečit tak, aby míra negativních vlivů na lokality, ovlivněné podzemní vodou v okrajové oblasti biosférické rezervace „Hornolužická krajina vřesovišť a rybníků“ nebyla v rozporu s účelem ochrany.

C 6.1.3 Vyhrazené oblasti Povrchové suroviny, překrývající se s prioritní oblastí Stávající les nebo s prioritní oblastí „Krajinný obraz / Prožití krajiny, nemají být v krátko- až střednědobém výhledu využívány pro těžbu surovin. Zajištění Územním plánem velkého územního celku (regionálním plánem) je výlučně za účelem dlouhodobé potřeby.

Z 6.1.4 Těžba surovin a obnovení užívání v prioritní oblasti povrchových surovin KS 7 Würschnitz a KS 33 Feld Radeburg (východní část) mají být vytvářeny tak, že bude vyloučeno ohrožení zásob pitné vody v chráněném vodárenském území „Zásobovací systém Radeburg (vodárna Rödern)“.

7 Volný čas, rekreace, cestovní ruch

Mapa: Prioritní a vyhrazená území Rekreace jsou vymezena v mapě „Využití území“. Seznam prioritních a vyhrazených oblastí rekreace je obsažen v Příloze ke Kapitole 7. V mapě „Volný čas, rekreace, cestovní ruch“ jsou popsány regionálně významné zájmy volného času, rekreace a cestovního ruchu. Integrovaná je územní konkretizace krajiny po těžební činnosti dle Cíle 3.3.7, věta 3 Zemského rozvojového plánu. Do mapy „Volný čas, rekreace, cestovní ruch“ byly převzaty jezedecké stezky a dálkové cyklostezky.

Poznámka: Vymezení prioritní a vyhrazené oblasti Rekreace jsou z hlediska regionálního plánování zásadně vhodné pro velkoplošná volnočasová zařízení a sportovní zařízení ve smyslu Zásady 8.12 Zemského rozvojového plánu a pro novou možnost využití vodotečí či částí vodotečí pro rekreační a sportovní využití ve smyslu Zásady 8.13 Zemského rozvojového plánu. Hodnocení vhodnosti ve vztahu ke konkrétnímu projektu je nutno provést v rámci následujících plánovacích prací. Ustanovení Územního plánu velkého územního celku (regionálního plánu) k rekreaci v krajině jsou obsažena v Kapitole 4.2.

Z 7.1 Krajiny po těžbě hnědého uhlí mají být rozvíjeny pro účely využití volného času a cestovního ruchu především v následujících lokalitách:

- Jezera Geierswalder See / Partwitzer See,
- Jezero Sabrodter See,
- Jezero Spreetaler See,
- Jezero Bärwalder See,
- Jezero Berzdorfer See a

- Mužákovská vrása.
- Z 7.2** Pro široké spektrum kvalitativně náročnějších vodních sportů a turistického využití vodních ploch v Lužické jezerní krajině by měly být prostřednictvím obcí, odborných nositelů plánování a podniků sanací vytvářeny územní předpoklady
 - pro rozvoj infrastruktury pro vodní sporty a vodní turistiku s těžištěm plavebního spojení od jezera Partwitzer See po jezero Spreetaler See,
 - pro zhodnocení nabídky vodní turistiky propojením s další kulturní a turistickou nabídkou.
- Z 7.3** Existující síť turistických stezek v regionu má být rozvíjena tak, aby došlo k zajištění propojení s těžišti volnočasového a rekreačního využití v regionu a zlepšení předpokladů přeshraniční turistiky.
- Z 7.4** Úzkorozchodná železnice Žitava (Zittau)–Ojvín (Oybin) / Lázně Janovice (Kurort Jonsdorf) má být dlouhodobě zachována pro účely cestovního ruchu.

8 Lesnictví a zemědělství

- Mapa** Prioritní a vyhrazené oblasti Zemědělství, ochrana stávajícího lesa a jeho množení jsou vymezeny v mapě „Využití území“, „Části krajiny, vyžadující sanaci“ a „Části krajiny ze specifickými požadavky využití“, týkající se lesnictví a zemědělství, jsou vymezeny v mapě „Péče o krajinu, sanace a rozvoj krajiny“ a v kapitolách 4.1.1 a 4.1.2.
- Poznámka:** Prostřednictvím Cíle 9.8. Zemského rozvojového plánu je stanovena regulace rybníků, která odpovídá formulaci Územního plánu velkého územního celku (regionálního plánu). Specifická úprava z hlediska regionálního plánování pro tyto cíle, platící v rámci celé země pro oblast rybníků, již nejsou nutná.
- Z 8.1** **Regionální potenciál v oblasti biomasy má být ve stoupající míře využit jako domácí surovina a zdroj energií.**
Zemědělství
 - Z 8.2** **Velké související hospodářské plochy mají být za účelem zachování zemědělského využití ploch a v rámci uspořádání katastrů upraveny tak, aby svoji velikostí a svým členěním polními dřevinami a keři, vyhovovali krajině – ekologickým, ekonomickým a estetickým požadavkům. Přitom má být zohledněno napojení lesních cest na veřejnou síť silnic a cest.**
 - C 8.3** **Ekologické zemědělství má být v rámci celého regionu posilováno a rozšiřováno. Je nutno působit na zvýšení podílu ekologicky obhospodařovaných ploch nacházejících se ve vymezených oblastech se specifickými požadavky na využití (srv. Mapa „Péče o krajinu, sanace a rozvoj“).**
 - C 8.4** **Zemědělská zařízení, v nichž byl ukončen provoz, by v případě potřeby a za existence vhodné infrastruktury vybavenosti a při napojení na vhodné sídelní jednotky, měla být využívána jako stavební oblasti. V opačném případě je nutno působit na demolici těchto zařízení a na revitalizaci ploch.**
Lesnictví
 - C 8.5** **Je nutno působit na mnohostranný rozvoj druhově bohatých okrajů lesů, pěstovaných v dostatečné šíři a pestré struktuře.**

9 Doprava

- Mapa** Podle § 24, odst. 2, věta 1 SächsLPiG jsou do 31. prosince 2011 platná ustanovení odborného rozvojového plánu Doprava. Nařízení Saské státní vlády o odborném rozvojovém plánu dopravy Svobodného státu Sasko ze dne 27. srpna 1999 (Saska sbírka zákonů GVBI str. 497) jsou při zohlednění možností zásady 10.14 LEP převzata pro informaci do mapy „Využití území“. Ve vysvětlující mapě „Výstavba silniční sítě“ byla převzata pro informaci ustanovení FEV k obchvatům spolkových komunikací. V mapě „Využití území“ jsou zahrnuta opatření na stavby nových silnic B 156 úseku Boxberg/O.L.-Weißwasser/O.L. a S 95 jižní obchvat obce Radeberg v úseku S 95 až S 177 (vyhrazená trasa pro novou výstavbu spolkové nebo státní silnice) jakož i záměry „Obnova „Arnsdorfské křivky“ a „Přeložka spojovací uhelné tratě mezi Boxberg/O.L. a Schwarze Pumpě“ (Prioritní trasa nové kolejové sítě) jako původní vymezení regionálního plánu.
- Příloha:** Příloha ke Kapitole 9 obsahuje seznam stavu plánování a k regionálně – plánovací integraci relevantních silničních staveb včetně obchvatů obcí, zkapacitňování komunikací a ustanovení ke stavu a vývoji hraničních přechodů.
- Poznámka:** Dle Cíle 23 Hnědouhelného plánu povrchového lomu Reichwalde je při přechodu těžby ze severního do severovýchodního pole nutno provést přeložku železniční tratě Zhořelec (Görlitz)–Chotěbuz (Cottbus)–(Berlin) Tento úsek železniční tratě, který má být přeložen, bude pravděpodobně od roku 2020 ovlivněn přípravnými těžebními pracemi (vrty, odvodnění). Ze současného pohledu na věc je uvedená přeložka nutná během období od roku 2025. K

vymezení trasy pro přeložku by mělo dojít v okamžiku, kdy budou možné konkrétní prostorové a časové představy o přeložce trasy.

Kolejová doprava

- Z 9.1** Napojení regionu na národní a mezinárodní železniční síť je třeba zlepšit další výstavbou železničních tratí dálkové dopravy a aglomerační a regionální sítě.
- Z 9.2** Na železničních tratích dálkových sítí i sítí aglomerace (Dresden)–Bautzen–Görlitz–(Vratislav, (Wrocław), Polsko)), (Falkenberg)–Hoyerswerda–Horka–(Kohlfurt (Węgliniec), Polsko), a na železničních tratích regionální sítě (Cottbus)–Weißwasser/O.L.–Görlitz–Zittau, (Dresden)–Bischofswerda–Wilthen–Oberoderwitz–Zittau–(Liberec, Česká republika), (Rybniště/Kreibitz–Teichstatt, Česká republika) Seifhennersdorf–(Varnsdorf/Warnsdorf, Česká republika)–Großschönau–Zittau–(Liberec Česká republika), Hoyerswerda–(Dresden), Kamenz–(Dresden), Königsbrück–(Dresden) by měly být jízdní doby osobní dopravy a přepravní doby nákladní dopravy dále výrazně zkracovány a být stále atraktivnější. V relaci Löbau–Ebersbach/Sa.–(Rumburk–Česká Lípa případně Děčín, Česká republika) je nutno usilovat o vytvoření stavebních předpokladů pro výrazné zrychlení nákladní dopravy a usilovat o společné užívání přeshraniční osobní dopravy.
- Z 9.3** Úzkorozchodná železnice Žitava (Zittau) –Ojvín (Oybin) / Lázně Janovice (Kurort Jonsdorf) má být dlouhodobě zachována pro účely osobní dopravy.
- Z 9.4** Železniční spojení mezi centrálními místy (Berlin) (Senftenberg)–Hoyerswerda (Berlin)–(Cottbus)–Weißwasser/O.L., Görlitz–Zittau–(Liberec, Česká republika), (Leipzig)–Hoyerswerda–Görlitz, (Dresden)–(Großenhain)–Hoyerswerda, (Dresden)–Bautzen–Görlitz–Legnica, Polsko)–(Vratislav (Wrocław), Polsko)), (Dresden)–Bischofswerda–Zittau–(Liberec, Česká republika) a (Dresden)–Kamenz mají být dlouhodobě zachována a vybudována.
- Z 9.5** Pro vlaková spojení Zhořelec (Görlitz), (Berlin)- Zhořelec (Görlitz), Žitava (Zittau) a Hoyerswerda do Berlína, Drážďan a Lipska mají být zajištěny přímé vlakové přípoje na národní a mezinárodní dálkovou osobní dopravu (například IC/EC, ICE) tak, aby byly vytvořeny atraktivní cestovní možnosti pro východosaskou cílovou a zdrojovou dopravu.
- Z 9.6** Železniční doprava na trati Drážďany–Zhořelec–Vratislav (Polsko) má být reaktivována. V okrajových denních dobách by mělo být zavedeno dálkové spojení (Hamburg)–(Berlin) (Cottbus)–Görlitz/Zgorzelec–(Kohlfurt (Węgliniec), Polsko)–(Legnica, Polsko)–(Vratislav (Wrocław), Polsko).
- Z 9.7** Na železničních tratích kolejové příměstské osobní dopravy má být zachována stávající nabídkově orientovaná, atraktivní a požadovaná taktová doprava.
- Z 9.8** Železniční tratě, nepoužívané pro osobní dopravu, Wilthen–Löbau–Ebersbach/Sa., Eibau–Seifhennersdorf Neukirch (Lausitz) západ–přípojka Steinbruch Sutter, Lodenau–Horka, (Hosena)–Bernsdorf–Kamenz, (Spremberg)–Spreewitz–Knappenrode a Knappenrode–Wartha–Caminau mají být dále využívány pro nákladní dopravu.
- C 9.9** V případě následujících tratí má dojít k zajištění trasy zabráněním jejího trvalého blokování nebo roztříštění její průběžné návaznosti:
- Mužákov (Bad Muskau)–Weißwasser/O. L.,
 - (Forst)–Weißwasser/O. L.,
 - Niedercunnersdorf–Herrnhut–Oberoderwitz,
 - Großpostwitz/O. L.–Löbau,
 - (Bahnsdorf/Sedlitz)–Sabrodt–Spreewitz,
 - Wartha–Budyšin (Bautzen),
 - Königshain–Hochstein–Zhořelec Svt (Görlitz),
 - Arnsdorf–(Dürröhrsdorf),
 - Straßgräbchen–Schwepnitz–Königsbrück,
 - Bautzen–Wilthen.
- C 9.10** Nepotřebné železniční plochy uvnitř sídelních ploch mají být neprodleně urbanisticky integrovány, případně zakomponovány do vnitřních revitalizačních opatření. Není – li nové využití železničních ploch mimo sídelních oblastí po provedeném vyhodnocení možné, je nutné je revitalizovat.
- C 9.11** Spojovací křivka Drážďany (Dresden)–Kamenec (Kamenz) (tak zvaná „Arnsdorfská křivka“) má být obnovena především pro příměstskou osobní dopravu z Drážďan do Kamence.

Silniční doprava

Z 9.12 Silniční síť regionu má být rozvíjena tak, aby bylo možno na nadregionálních silnicích plynule realizovat především nadregionální dálkovou přepravu zboží a osob z východní a jihovýchodní Evropy. Za tímto účelem je nutno velkoprostorové dopravní proudy přesměrovat na nové a zkapacitněné silnice, ekologicky dobudovat mezery v silniční síti a zohledňovat pokračování nadregionálně významných silnic do sousedních zemí.

C 9.13 Prioritně je nutno provést následující novostavby silnic:

Spolkové silnice

B 96	Západní tangenta Budyšin (Bautzen) (B 96–B 6–B 96)
B 96	Obchvat Hoyerswerda (východní obchvat)
(B 96n)/B 160	Novostavba, případně Výstavba regionálního spojení západ–východ (Lauchhammer)–A 13–Hoyerswerda–Weißwasser/O. L.–(Zelená hora (Zielona Góra), Polsko)
B 97	Obchvat Spremberg/Schwarze Pumpe (saské území)
B 98	Obchvat Bischofswerda/Geißmannsdorf
B 115	Obchvat Krauschwitz
B 156	Obchvat Malschwitz/Niedergurig
B 156	Přeložka Lieske–Jasua (Klitten)–Nochten-Boxberg/O.L.
B 178	Dálnice A 4–Löbau–Žitava (Zittau) hraniční přechod Žitava / severovýchodní obchvat (B 178 nový) Kleinschönau (Sieniawka, Polsko)–Liberec (Česká republika)

Státní silnice

S 92/94	Obchvat Bernsdorf
S 95	Obchvat Radeberg (jižní objezd) (S 95 až S 177 staré),
S 95/S 100	Obchvat Kamenz
S 106	Jižní obchvat Budyšin (Bautzen) (B 6–B 96–B 6)
S 111a	Jihozápadní obchvat Zhořelec (Görlitz)
S 121	Přeložka Rothenburg/OL.–Niesky
S 127n	Přeložka severně od Weißkeißel
S 128	Spojovací komunikace silnic S 128 na B 99 v Hagenwerderu
S 131	Silnice Spreestraße, II. etapa
S 177	Přeložka jižně Großberkmannsdorf
S 177	Nová výstavba Radeberg–A 4

C 9.14 V existující silniční síti mají být spolkové silnice a státní silnice, uvedené v Příloze ke kapitole 9 (Doprava), tabulka III., budovány přednostně.

Z 9.15 Regionálně a lokálně významná silniční spojení mají být v rámci funkčního doplnění k nadregionální silniční síti a při zohlednění vlivů demografického vývoje budovány a optimalizovány pod následujícími aspekty:

- Zlepšení kvality spojení mezi spádovou oblastí a centrální obcí, zajišťující základní centrální funkce (dle mapy Centrální obce a spádové oblasti),
- Vzájemné spojení sousedních základních center.

C 9.16 Je nutno působit na výstavbu silničního mostu přes Lužickou Nisu u Lodenu a v Hirschfelde.

Z 9.17 V případě nutnosti mají být odstraněny železniční přejezdy na komunikacích a obnoveny stávající mostní konstrukce. Závory podél železničních tratí Weißwasser/O. L.–(Chotěbuz (Cottbus)), Zhořelec (Görlitz)–Žitava (Zittau), Horka–Hoyerswerda–(Ruhland), (Drážďany (Dresden))–Königsbrück a Žitava (Zittau)–Bischofswerda mají být rekonstruovány do stavu současné techniky.

Z 9.18 V úsecích podél silně frekventovaných spolkových a státních silnic s minimálním provozem při 5.000 vozidel/24 hod. mají být v případě odpovídající potřeby nebo za účelem napojení na síť turistických cyklostezek prioritně vybudovány cyklostezky.

C 9.19 Prioritní trasy pro silniční výstavbu, vedoucí prioritní oblastí Pitná voda mají být vybudovány tak, aby nedošlo k významným negativním vlivům na zdroj pitné vody.

Veřejná hromadná doprava osob

Z 9.20 V regionu má být při zohlednění efektivnosti rozvíjena atraktivní veřejná hromadná doprava osob, orientující se dle poptávky, která zlepší dosažitelnost centrálních obcí pro obyvatelstvo svých spádových oblastí a která bude ve vedení linek, obslužnosti a kombinaci dopravy do

zaměstnání, do školy a linkové dopravy orientovaná dle systému centrálních obcí a obcí se specifickou funkcí „Vzdělávání“, „Zdraví/sociální“ případně „Živnostenské podnikání“.

Z 9.21 Na všech nádražích centrálních obcí jako jsou nádraží v Großharthau, Hirschfelde, Mücka, Schmölln/O.L. a Uhyst/Spree mají být veřejná kolejová a silniční doprava, a pokud je zde dálková doprava, tak i tato, vzájemně propojeny tak, jak jsou dohodnuty vzájemné přípoje. Zařízení „Park and Ride“ by měla být zřízena v obcích Arnsdorf, Ottendorf-Okrilla Süd, Großbröhrsdorf, Pommritz (obec Hochkirch), Schirgiswalde a v Weickersdorf (město Bischofswerda).

C 9.22 V úsecích místních tratí s privilegovanou průchozí dopravou Žitava (Zittau)–(Krzewina Zgorzelecka, Polsko)–Zhořelec (Görlitz), (Liberec)–Hradek nad Nisou Žitava (Zittau)–Mittelherwigsdorf–Großschönau–(Varnsdorf, Česká republika)–Seifhennersdorf a Oberoderwitz–Wilthen má dojít k bilaterálně odsouhlasené výstavbě.

Letecká doprava

Mapa Oblast omezení sídel (ekvivalentní hladina trvalého hluku 65 dB(A) – hladina leteckého hluku A) a oblast se zvýšenou zátěží leteckého hluku (ekvivalentní hladina trvalého hluku 60 dB(A) – hladina leteckého hluku B) pro dopravní letiště Drážďany jsou vymezeny v mapě „Využití území“. Pro tyto oblasti platí Cíl 15.2., věta 2 Zemského rozvojového plán. Dopravní a přistávací plochy v regionu jsou popsány v mapě „Využití území“.

C 9.23 Pro dopravní přistávací plochy Budyšin a Rothenburg mají být zachovány a rozvíjeny prostorové a stavební předpoklady pro jejich využití jako dopravních přistávacích ploch regionálního významu pro cestovní a obchodní ruch a dopravu zboží.

Z 9.24 Dopravní přistávací plochy místního významu Zhořelec a Kamenec mají být nadále používány pro obecnou leteckou dopravu do 5,7 t MTOM¹ a pro letecký sport.

Z 9.25 Zvláštní přistávací plochy Klix, Brauna a Nardt mají být využívány převážně pro letecký sport.

10 Zásobování energiemi a obnovitelné zdroje energií

Mapa Prioritní a vyhrazená území „Využití větrné energie“ a vyhrazené území „Hnědé uhlí Welzow-jih“ (Saská část), prioritní lokalita tepelná elektrárna a vyhrazená trasa vedení 110 kV jsou vymezeny v mapě „Využití území“. Těžební oblasti Nochten a Reichwalde a prioritní oblasti Hnědé uhlí Nochten - Rohne jsou převzaty ze závazných Hnědouhelných plánů Nochten, případně Reichwalde. Seznam prioritních a vhodných oblastí pro využití větrné energie je uveden v Příloze ke Kapitole 10.

Poznámka: Textové části k zajištění územních předpokladů pro budoucí využití hnědého uhlí (Zemský rozvojový plán Cíl 11.2) jsou uvedeny ve zdůvodnění ke Kapitole 6 Zajištění surovin. Dále odkazujeme na závazné hnědouhelné plány pro povrchové doly Nochten a Reichwalde. Pro prioritní oblast těžby hnědého uhlí Bka 1* probíhá v současné době aktualizace Plánu hnědého uhlí Nochten (rozhodnutím ze dne 24. října 2007). Toto plánovací řízení probíhá nezávisle na aktualizaci regionálního plánu.

C 10.1 Mimo vymezených prioritních a vhodných oblastí pro využití větrné energie je zřizování prostorově významných zařízení na využití větrné energie a stavební vymezování pro tento účel předpokládaných oblastí vyloučeno.

11 Obrana

Mapa: Prioritní oblast „Obrana“ Ve 1 a část náhradního a spojovacího území (prioritní oblast), nacházející se mimo oblast platnosti hnědouhelného plánu Nochten, jsou vymezeny v mapě „Využití území“. Část náhradních a spojovacích území (prioritní oblast „Náhradní plocha Bundeswehr“ Ve 2*) uvedených v oblasti platnosti hnědouhelného plánu Nochten, byla pro informaci převzata z hnědouhelného plánu.

C 11.1 V případě, budou – li pro těžbu hnědého uhlí v těžební oblasti hnědého uhlí „Povrchový lom Reichwalde“ využity plochy vojenského újezdu Horní Lužice, jen nutno včas zajistit náhradní plochy, umožňující nové spojení mezi západními a východními částmi vojenského újezdu u Neustadt/Spree, případně Weißkeiselu. Je nutno vyloučit negativní vlivy na provoz vojenského cvičiště.

¹ MTOM... Maximum Take Off mass (max. přípustná startovací hmotnost)

Regionální zvláštnosti

12 „Lužicko-srbská sídelní oblast“

Mapa: Obce a části obcí, patřících do lužicko-srbské sídelní oblasti regionu Horní Lužice-Dolní Slezsko jsou popsány v mapě „Lužicko-srbská sídelní oblast“.

Poznámka: Jmenný seznam obcí a částí obcí lužicko-srbské sídelní oblasti regionu, srbské označení regionálně významných zařízení pro podporu srbské kultury a cizineckého ruchu (srv. C 12.5) a seznam jezer v Lužické jezerní krajině se srbskými názvy v srbské sídelní oblasti jsou obsaženy v Příloze ke kapitole 12.

- C 12.1** V případě prostorově významných plánů a záměrů v lužicko-srbské sídelní oblasti je nutno respektovat historická a kulturní specifika této sídelní oblasti a jejích obyvatel.
- C 12.2** V lužicko-srbské sídelní oblasti je nutno realizovat opatření na ochranu a podporu lužicko-srbského jazyka a kulturních hodnot. Je nutno podporovat iniciativy k revitalizaci lužicko-srbského jazyka prostřednictvím vzdělávání rodilými mluvčími.
- C 12.3** Dodnes patrné sídelní formy a struktury se slovanským, případně lužicko-srbským vlivem a lužicko-srbské kulturní památky mají být zachovány a má pro ně být zajištěna péče.
- C 12.4** Obce a části obcí, v nichž je pěstování srbských tradic zvláště významné, by měly být při rozvoji cizineckého ruchu rozvíjeny a podporovány tak, aby přispívaly ke kulturní mnohotvárnosti regionu.
- C 12.5** Regionálně významná zařízení kultury, umění a vlastivědy Lužických Srbů, jako střediska sloužící podpoře lužicko-srbské kultury a cizineckého ruchu mají být zachována případně vybudována:
- Dům Lužických Srbů se srbskými kulturními informacemi v Budyšině
 - Lužicko-srbské muzeum v Budyšině
 - Německo-Lužicko-Srbské národní divadlo v Budyšině
 - Lužicko-Srbský ústav s centrální lužicko-srbskou knihovnou a lužicko-srbským kulturním archivem v Budyšině
 - Lužicko-Srbský národní soubor v Budyšině
 - Dům Domovina v Hoyerswerdě,
 - Mlýn Karbat v Schwarzkollm
 - Dům Zejler-Smoler v obci Lohsa
 - Karbatův poplužní dvůr v Groß Särchen
 - Lužicko-srbské kulturní centrum v obci Schleife
 - Njepilův dvůr v Rohne
 - Dům Měrcin-Nowak v Nechernu
 - Víceúčelová hala (Jednota) v Crostwitz
 - Památník Čišinski v obci Panschwitz-Kuckau
 - Krabatův dvůr s muzeem Jana Skály a muzeem krojů v Nebelschütz
 - Rodinné a vzdělávací centrum Lipa ve Schmerlitz
 - Kulturní dům v obci Sollschwitz
 - Školní muzeum „Korla Awgust Kocor“ v obci Wartha.

Příloha 2: Glossář

Osy

Nástroje prostorového uspořádání, vyznačující se spojením druhů doprav a obslužnosti a rozdílnou hustotou koncentrace sídel. Dle převažujícího úkolu jsou rozlišovány spojovací a rozvojové osy.

Nadregionální spojovací osy jsou dle Zemského rozvojového plánu 2003 celoplošně (v rámci Svobodného státu Sasko – pozn. překladatele) významné osy, které odrážejí územní vazby saských aglomerací a vyšších center s vyššími centry a aglomeracemi sousedních zemí (na myslí spolkových – pozn. překladatele) a států a zapojení do evropských sítí. Síť nadregionálních spojovacích os je doplněna sítí regionálních spojovacích a rozvojových os, které v aglomeracích plní především funkce uspořádání, na venkově především rozvojové funkce.

Biokoridor

Biokoridor je územní kontakt mezi životními prostory, umožňující funkční propojení mezi organismy ve formě vztahových systémů. Území, ležící mezi životními prostory stejného druhu musí být pro organismy překonatelné tak, aby byla umožněná výměna druhů.

Půdní eroze

Velmi rozšířená specifická forma odnosu půdy větrem či vodou, přesahující rozsah přirozených procesů eroze a která je podporovaná či způsobena obhospodařováním půdy. Půdní eroze nesnižuje pouze úrodnost půd, ale může vést ke zničení půdní substance jako takové. Síla půdní eroze závisí na celé řadě rámcových podmínek a faktorů, mimo jiné na tvaru terénu, struktuře půdy, srážkách (intenzita, množství, rozdělení do jednotlivých ročních dob) a pokryvu pěstovanými kulturními rostlinami, případně druhu a způsobu zpracování půdy.

Hnědouhelný plán

V regionech s oblastí těžby hnědého uhlí je nutno pro povrchové lomy - pro lomy s ukončenou těžbou jako rámcový sanační plán - zpracovat takovýto plán. Hnědouhelné plány obsahují především údaje k hranicím těžby a údaje k ovlivnění podzemní vody, úpravy povrchu, rekultivace a rozvoje krajiny. Hnědouhelný plán má platnost dílčího územního plánu velkého územního celku (regionálního plánu).

Demografická změna

Markantní změna v oblasti budoucí dynamiky a vnitřního složení obyvatelstva. Významné jsou přitom čtyři trendy: Dlouhodobý pokles počtu obyvatel, stárnutí obyvatelstva, stoupající internacionalizace v důsledku přistěhovalectví ze zahraničí a individualizace v důsledku menších domácností. Z hlediska prostorového uspořádání jsou významné především vedle sebe ležící oblasti se stoupajícím a klesajícím počtem obyvatel.

Vlastní rozvoj

Vývoj obce, tvořící základ potřeby stavební plochy v obci, která vyplývá z přirozeného vývoje obyvatelstva a z nároků místního obyvatelstva na současné bydlení, místních firem a z řízení sektoru služeb.

Vhodné oblasti

Oblasti vhodné pro určitá, územně významná opatření, které je podle § 35 Stavebního zákona nutno posoudit z urbanistického hlediska a která jsou na jiném místě v řešeném území vyloučena (§ 7 odst. 4 č. 3 Zákona o územním plánování). Dle § 2 odst. 2 věta 2 Saského zákona o zemském plánování (SächsLPlG) lze vymezovat vhodné oblasti ve shora uvedeném smyslu pouze ve spojitosti s prioritními oblastmi ve prospěch dotčného využití.

Odborné plánování, prostorově účinné

Plány dle odborných zákonů na nejrůznější plánovací úrovni (spolek, spolkové země, obce), prostřednictvím nichž lze ovlivnit využití prostoru nebo územní rozvoj či funkce daného území (například doprava, technická obslužnost, podpora hospodářství, bytová výstavba a rozvoj měst, zemědělská politika a politika životního prostředí).

Území FFH

Území vymezené dle Směrnice EU k zachování přirozených životních prostorů a divoce žijících zvířat a rostlin (EHS 02/43) – krátce: Směrnice FFH – na ochranu přirozených typů životních prostorů, uvedených v Příloze I nebo životních prostorů druhů, uvedených v Příloze II.

Volná krajina

Prostor mimo sídla. V tomto prostoru mají být rozvíjeny funkce využití ve vztahu ke krajině nebo ekologické funkce.

Princip protiproudu

Princip územního uspořádání, dle kterého se rozvoj, uspořádání a zajištění dílčích prostorů má integrovat do daností a požadavků celého prostoru a který má zohlednit rozvoj, uspořádání a zajištění celkového prostoru a danosti a požadavky jeho dílčích oblastí.

Funkce obce, zvláštní (specifické)

Zvláštními funkcemi obce jsou funkce, které dominují hospodářskému a sociálnímu charakteru obce, která není centrální obcí a ve svém účinku ve struktuře území výrazně obec přesahují nebo které v základních centrech představují výraznější funkci oproti ostatním úkolům základního centra. Jako zvláštní funkce připadají v úvahu především funkce v oblasti vzdělávání, živnostenském podnikání, cestovním ruchu, přeshraniční kooperaci a dopravě. Funkce jsou obcím přiřazeny. Opatření v souvislosti se zajištěním nebo rozvojem funkce obce jsou v obci, která není obcí centrální přípustné přes rámec vlastního rozvoje obce.

Zásady prostorového uspořádání

Obecná ustanovení k rozvoji, uspořádání a zajištění prostoru v nebo na základě § 2 Zákona o územním plánování (ROG) jako zadání pro následná zvažování nebo rozhodování (§ 3 Zákona o územním plánování ROG). Zásady prostorového uspořádání mají být respektovány všemi veřejnými nositeli plánování v případě územně významných plánů a opatření a v případě rozhodování orgánů dle platných předpisů (§ 4 odst. 2 a 4 Zákona o územním plánování ROG).

Základní centrum

Centrální obec nižšího stupně k pokrytí základních potřeb obyvatelstva ve spádové oblasti. Základní centra jsou stanovena v územním plánu velkého územního celku (regionálním plánu).

Zelená cézura

Zelená cézura je maloplošná část volné krajiny, chránící rekreační funkce v blízkosti sídel a zamezující srůstání těsně vedle sebe se nacházejících sídelních oblastí, především v rámci ➤ os. Maloplošná zeleň je ➤ cíl prostorového uspořádání.

Infrastruktura

Materiální zařízení a personální zdroje regionu, tvořící základ pro výkon základních funkcí (bydlení, práce, rekreace, doprava, komunikace atd.). Umožňují sociální a hospodářský rozvoj dotčeného prostoru. Konkrétně se jedná například o zařízení obslužnosti, dopravní a komunikační sítě, zařízení zdravotnictvím a vzdělávání atd. V podstatě se jedná o zařízení veřejných služeb. V důsledku privatizace veřejných úkolů je stále více obslužných zařízení provozováno soukromým sektorem.

Integrovaný koncept rozvoje venkova (ILEK)

Neformální nástroj ke sloučení a aktualizaci mnoha existujících strategií a iniciativ ve venkovském prostoru. Na základě demografické analýzy bude pro všechny tematické oblasti vypracován akční program, zaměřený na realizaci, který bude realizován za podpory regionálního, případně projektového managementu.

Integrovaný koncept rozvoje města (➤ INSEK)

Urbanistická koncepce, vypracovaná v smyslu § 171b Stavebního zákona (BauGB) všemi východoněmeckými obcemi v rámci soutěže Přestavba měst Východ. Tyto koncepce jsou jako neformální nástroje plánování zaměřeny na zapojení opatření přestavby měst do dlouhodobé, na celkové město zaměřené strategie. Dosaženo tak má být jednak trvale udržitelného rozvoje měst (cíl plánování) a jednak stabilizace trhu bytů prostřednictvím redukce převisu nabídky trvale nepotřebných bytových prostor (cíl bytového hospodářství).

Zemský rozvojový plán

Souhrnný a nadřazený ➤ plán prostorového uspořádání pro celé území (spolkové – pozn. překladatele) země. Obsahuje ➤ Zásady a ➤ Cíle prostorového uspořádání v oblasti uspořádání prostoru a rozvoje a při zapojení prostorově významných odborných plánů představuje celkovou koncepci pro (spolkovou – pozn. Překladatele) zemi s ustanoveními pro regionální plánování (➤ územní plán velkého územního celku (➤ regionální plán).

Smlouva o zemském plánování

Smluvní dohoda pro přípravu a realizaci ➤ plánů územního uspořádání.

Venkov (venkovský prostor)

➤ Kategorie území, obsahující části Saska, vykazujících nízký stupeň osídlení prostoru. Ekonomická struktura venkova je charakterizovaná jednotlivými lokalitami průmyslu a živnostenského podnikání a ve srovnání s ostatními prostory vyšším podílem osob, zaměstnaných v lesnictví a zemědělství.

Krajinný plán, komunální

Krajinný plán obsahuje v souladu se spolkovým zákonem o ochraně přírody (BNatSchG) hodnocení stavu přírody a krajiny na území obce a představuje místní cíle a opatření pro realizaci cílů ochrany přírody a péče o krajinu, přesahujících danou lokalitu.

Krajinné plánování

Plánovací nástroj ochrany přírody a péče o krajinu. Krajinné plánování zajišťuje mimo jiné ochranu, péči a rozvoj výkonnosti přírody a krajiny. Stejně jako prostorové komplexní plánování je třístupňové (➤ Krajinný program, ➤ Rámcový krajinný plán, ➤ Komunální krajinný plán).

Krajinný program

V Krajinném programu jsou pro oblast země popisovány požadavky a opatření pro realizaci cílů ochrany přírody a péče o krajinu, přesahující oblast jedné země (spolkové – pozn. překladatele) při dodržení ➤ Zásad a ➤ Cílů prostorového uspořádání. Ve Svobodném státě Sasko je Krajinný program pořizován Saským státním ministerstvem pro životní prostředí a zemědělství jako součást Zemského rozvojového plánu.

Rámcový krajinný plán

V Rámcovém krajinném plánu jsou pro části země (spolkové – pozn. překladatele) (regiony) popisovány požadavky a opatření pro realizaci cílů ochrany přírody a péče o krajinu při dodržení Zásad a Cílů prostorového uspořádání a zemského plánování. Ve Svobodném státě Sasko pořizují rámcové krajinné plány regionální plánovací sdružení jako součást ➤ územních plánů velkých územních celků (regionálních plánů).

Koncept (Leitbild)

Koncepci („Leitbild“) je myšlen hrubý obraz žádoucí budoucnosti, která koordinuje konání při úsilí o dosažení tohoto cíle. Koncepce („Leitbild“) má pro rozhodovací subjekty a veřejnost orientační funkci. Zhruba roku 1990 jsou koncepce („Leitbild“) ve stále větší míře od zpracovávány pro prostorové plánování a politiku (koncepce zemí, regionů, měst).

Metropolitní region

Prostory aglomerací s minimálně jedním milionem obyvatel, které se – měřeno ekonomickými kritérii jako jsou konkurenceschopnost, tvorba hodnot, hospodářská síla a příjem – rozvíjejí velmi dynamicky a jsou mezinárodně zvláště významné. ➤ Saský trojúhelník

Střední spádové území

➤ Spádové území ➤ středního centra.

Střední centrum

➤ Centrální obec, která slouží k zásobování soukromých domácností zbožím a službami vyššího stupně, přesahující území obce jako takové. Střední centra jsou stanovována v ➤ Zemském rozvojovém plánu.

Trvale udržitelný územní rozvoj

Nejvyšší hlavní představa územního uspořádání dle § 1 odst. 1 Zákona o prostorovém uspořádání (ROG). Trvale udržitelný územní rozvoj uvádí do souladu sociální a ekonomické nároky prostoru s jeho ekonomickými funkcemi a vede k trvalému, velkoplošně vyváženému uspořádání prostoru.

Spádové území

➤ Spádové území ➤ základního centra.

Natura 2000

Koherentní síť specifických chráněných území pro zachování významných životních prostorů a druhů rostlin a zvířat v Evropské unii. Tato síť chráněných území sestává z ➤ území významu pro Společenství dle Směrnice Flora-Fauna-Habitat (Směrnice FFH EHS 92/43) a ➤ evropských ptačích oblastí dle Směrnice o ochraně ptáků (EHS 79/409). Slouží k zajištění evropského přírodního dědictví.

Vyšší oblast

➤ Spádové území ➤ vyššího centra.

Sdružení vyšších center Budyšin (Bautzen)-Zhořelec (Görlitz)-Hoyerswerda

➤ Vyšší centrum, vymezené v ➤ Zemském rozvojovém plánu Sasko pro plánovací region Horní Lužice-Dolní Slezsko; Pro rozvoj Sdružení vyšších center Budyšin-Zhořelec-Hoyerswerda existuje třemi městy schválená ➤ Regionální rozvojová koncepce.

Vyšší centra

➤ Centrální obec pro vykrytí specializované vyšší poptávky po statcích a službách soukromých domácností, sloužící pro ➤ vyšší oblast a přesahující území vlastní obce. Vyšší centra jsou stanovovaná v ➤ Zemském rozvojovém plánu.

Biokoridory

Biokoridor je ve smyslu tohoto plánu souvislá funkční síť ekologicky a krajinářsky významné volné krajiny, zajištěná prostřednictvím prioritních a vyhrazených oblastí Druhová ochrana a Ochrana biotopů, dalších prioritních a vyhrazených území, přirozenými úseky vodotečí a regionálními pásy zeleně pro zajištění určitých funkcí a využití ve volné krajině.

Panevropský dopravní koridor

Dopravní cesta, schválená evropskou konferencí ministrů dopravy na Krétě 1994 a v Helsinkách 1997, patří mezi deset nejdůležitějších mezi tehdejšími členskými zeměmi EU (EU-15) a středoevropskými a východoevropskými zeměmi; Koridory je nutno chápat jako pásy o šíři 100 až 200 kilometrů. Jsou charakterizovány svým multimodálním charakterem.

Primární integrace

V souladu s § 7 odst. 3 č. 1 Zákona o prostorovém uspořádání (ROG) existuje možnost, že územní plány velkých územních celků (regionální plány) mohou přebírat funkci Krajinového programu a ➤ Rámcových krajinových plánů. Primární integrace znamená, že krajinový program a rámcový krajinový plán jsou pojednávány jako část odpovídající územně – plánovací dokumentace. Ve Svobodném státě Sasko přebírá Zemský rozvojový plán současně funkci ➤ Krajinového programu a ➤ územní plány velkých územních celků (regionální plány) funkci ➤ rámcových krajinových plánů v souladu s § 5 Saského zákona o ochraně přírody (SächsNatSchG).

Území se zvláštní potřebou zásahu zemského plánování

Území v prostoru, ve kterém na základě velkoplošné důlní činnosti nebo v důsledku specifických ekologických zátěží jsou životní podmínky či rozvojové předpoklady ve své komplexnosti v porovnání se zemským průměrem zaostalé nebo v nichž se lze takovéto zaostalosti obávat.

Sem patří především

Pohraniční území (okresy) podél státní hranice s Českou republikou a Polskem a krajina po dobývání hnědého a černého uhlí, železné rudy a uranové rudy.

Kategorie území

Území, dalekosáhle vykazující jednotnou strukturu, která je z těchto důvodů nutno z hlediska jejich žádoucího vývoje zpracovávat jednotně. Ve Svobodném státě jsou rozlišovány následující územní kategorie: ➤ aglomerace, ➤ aglomerace ve venkovském prostoru a ➤ venkovský prostor.

Územní plán (Plán prostorového uspořádání - pozn. překladatele)

Vrchní pojem pro ➤ Zemský rozvojový plán a ➤ územní plány velkých územních celků (regionální plány).

Regionální pás zeleně

Regionální pásy zeleně jsou souvislé oblasti volné krajiny v blízkosti sídel s rozdílnými ekologickými funkcemi nebo přirozenými možnostmi rekreace, které je nutno chránit před zástavbou ve smyslu osídlení nebo jiného, funkci odporujícího využití. Regionální pásy zeleně jsou cíle ➤ prostorového uspořádání.

Regionální rozvojový koncept (REK)

Neformální koncepce, pokračující komunální hranice, pro koordinované konání pro rozvoj kooperačního prostoru, především pro aktivity v oblasti přizpůsobení se požadavkům demografického vývoje. Zákonná norma: § 13 Zákona o prostorovém uspořádání (ROG) a § 19 odst. 1 Zákona o územním a zemském plánování Svobodného státu Sasko (Landesplanungsgesetz – SächsLPlG).

Územní plán velkého územního celku (regionální plán)

Regionální ➤ územní plán Formuje ➤ Zemský rozvojový plán prostorově a věcně a obsahuje ➤ Zásady a ➤ Cíle prostorového uspořádání pro uspořádání a rozvoj řešeného regionu. Představuje významný spojovací článek mezi rozvojovými představami (spolkové – pozn. překladatele) země konkrétními ustanoveními mi využití území na místní úrovni (stavební plánování).

Saský trojúhelník

Evropský ➤ metropolitní region „Saský trojúhelník“ je územním propojením vyšších center Drážďany, Lipsko / Halle, Saská Kamenice (Chemnitz) / Cvikov (Zwickau), která z důvodů své velikosti, polohy, funkcí a komplexnosti své vybavenosti představují těžiště ekonomického, sociálního a kulturního života s územní působností, přesahující Sasko

Rámcový sanační plán

➤ Hnědouhelny plán

Strategické posouzení vlivu na životní prostředí (SEA)

Na základě Směrnice EU o zkoumání vlivu určitých plánů a programů na životní prostředí (ES 2001/42) je nutno v rámci pořizování a aktualizaci rovněž ↗ územních plánů povinně provést toto zkoumání ve vztahu k významným vlivům na životní prostředí, ke kterým by v důsledku ustanovení plánu mohlo dojít. Aplikace ve spolkovém zákonu o prostorovém uspořádání proběhla v roce 2004.

Nosnost

Vytížení infrastrukturních zařízení veřejných služeb. Je dána, pokud existuje nosný potenciál poptávky nutný pro ekonomický provoz zařízení. Regiony, nichž se setkává nízká hustota sídelních struktur a pokles poptávky v důsledku ↗ demografických změn, jsou ohroženy problémy v oblasti nosnosti. Určitá zařízení infrastruktury, jako například nemocnice nebo učiliště, nelze při nízké vytíženosti dělit do libovolného počtu malých jednotek (minimální velikost). Zde je zapotřebí flexibilních a mobilních koncepcí.

Sdružení centrálních (střediskových) obcí

↗ Územním plánem stanovené sdružení vícero obcí pro společný výkon funkce ↗ centrální obce.

Aglomerace ve venkovském prostoru

↗ Územní kategorie, zahrnující části ↗ venkovského prostoru, které z důvodů svého historického živnostenského a průmyslového rozvoje případně pozdějšího extenzivního rozšíření průmyslu vykazují znaky aglomerace i přes chybějící velkoměstská jádra aglomerací.

Aglomerace

↗ Územní kategorie, zahrnující velkoplošné oblasti kolem vyšších center ↗ „Saského trojúhelníku“ s vysokou koncentrací obyvatelstva, míst k bydlení, tras a zařízení technické a sociální infrastruktury a vysokou mírou vnitřních vazeb.

Spádové území

Území, jehož obyvatelstvo je obsluhováno především z příslušné ↗ centrální obce (infrastruktura, obchod, služby). Dle úkoů obslužnosti rozlišujeme ↗ vyšší spádovou oblast, ↗ střední spádovou oblast a ↗ spádovou oblast.

Obslužná a sídelní jádra

Část obce, která z důvodů svých již existujících funkcí a odpovídajících rozvojových možností, své dosažitelnosti (v případě ↗ centrálních obcí pro obyvatelstvo své ↗ spádové oblasti) a svého napojení na veřejnou hromadnou dopravu osob nabízí předpoklady pro zajištění obyvatelstva (v případě centrálních obcí obyvatelstva spádového území) v rozumné vzdálenosti k bytovým lokalitám.

Hodnocení vlivu dle Směrnice FFH

Při pořizování a aktualizaci rovněž ↗ územních plánů povinné zkoumání možných významných vlivů na území vymezené dle Směrnice EU k zachování přirozených životních prostorů a divoce žijících zvířat a rostlin (EHS 02/43) – krátce: Směrnice FFH – na typy životních prostorů dle Přílohy I a životních prostorů druhů dle Přílohy II Směrnice FFH a na chráněné ptáčí oblasti, vymezené dle Směrnice EU o zachování divoce žijících druhů ptáků (EHS 79/409) – krátce Směrnice o ochraně ptáků – které mohou v důsledku ustanovení plánu nastat. Územně – plánovací vlivy Směrnice FFH byly realizovány ve spolkové legislativě § 7 odst. 7 Zákona o prostorovém uspořádání a v zemské legislativě § 6 odst. 3 Saského zákona o územním zemském plánování Svobodného státu Sasko (SächsLPIG).

Chráněná ptáčí oblast

(angl.: Special Protected Area, SPA). Území, vymezené pro druhy ptáků dle Přílohy I Směrnice o zachování divoce žijících druhů ptáků (EHS 79/409).

Vyhrazené oblasti

Území, v nichž má být určitým prostorově významným funkcím nebo využitím přikládána při zvažování okolností s konkurujícími využitími zvláštní váha.“ (§ 7 odst. 4 č. 2 zákona o územním plánování). Jedná se o ↗ Zásady prostorového uspořádání.

Prioritní oblasti

Území, která jsou předpokládána pro určité, prostorově významné funkce či využití a vylučují jiné prostorově významné využití, pokud tyto nejsou slučitelné s prioritními funkcemi, využitím či cíly územního plánování (§ 7 odst. 4 č. 1 zákona o územním plánování). Představují ↗ Cíle prostorového uspořádání.

Územní působnost

Oblast, přesahující vlastní ↗ spádovou oblast ve smyslu obslužnosti, v níž mají zpravidla vyšší centrální obce z důvodů své působnosti v prostoru zajišťovat prioritní rozvojové úkoly (například rozvoj pracovních příležitostí).

Centrální (střediskové) obce

Centrální obce jsou obce, které na základě svého počtu obyvatel a velikosti svého ↗ spádového území, své polohy v území, své funkce a komplexní vybavenosti představují těžiště v hospodářském, sociálním a kulturním životě ve Svobodném státě Sasko. Dle své funkce a svého zařazení v systému centrálních (střediskových) obcí přejímají úkoly pro obce v oblasti svých vazeb případně ↗ území své působnosti. Zemský rozvojový plán 2003 vymezuje ↗ vyšší a ↗ střední centra ↗ v územních plánech vyšších územních celků (regionálních plánech) jsou vymezena základní centra.

Cíle prostorového uspořádání

Závazná ustanovení, prostorově a věcně určená či určitelná, nositeli zemského či regionálního plánování definitivně svázaná textová či mapová ustanovení v územních plánech pro rozvoj, uspořádání a zajištění prostoru (§ 3 č. 2 zákona o prostorovém uspořádání). Cíle prostorového uspořádání mají být respektovány všemi veřejnými nositeli plánování v případě územně významných plánů a opatření (§ 4 o prostorovém uspořádání ROG). Kromě toho existuje povinnost přizpůsobení stavebních plánů cílům prostorového uspořádání (§ 1 odst. 4 Stavebního zákona (BauGB)).

Legenda • Mapa využití území

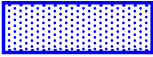
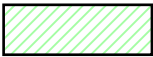
německý	signatura map	česky
Regionalplanerische Ausweisungen		Ustanovení regionálního plánu
Siedlung und Infrastruktur		Sídlo a infrastruktura
Siedlungsbeschränkungsbereich Fluglärmkontur A/B		Oblast omezení sídel Oblast leteckého hluku A/B
	Vorrangtrasse Prioritní trasa	
	Vorbehaltstrasse Vyhrazená trasa	
Ausbau Schienennetz		Výstavba kolejové sítě
Neubau Schienennetz		Novostavba kolejové sítě
Trassensicherung Schienennetz		Zajištění trasy kolejové sítě
Eisenbahnstrecke ohne Personenverkehr (2007)		Železniční trať bez osobní dopravy (2007)
Neubau Bundesstraße**		Novostavba spolková silnice**
Neubau Staatsstraße**		Novostavba státní silnice**
Neubau Bundesstraße		Novostavba spolková silnice
Neubau Staatsstraße		Novostavba státní silnice
Großgerätetransporttrasse		Transportní trasa pro velké důlní stroje
Hochspannungsleitung		Vedení vysokého napětí
	Vorrangstandort Prioritní stanoviště / lokalita / umístění	
Braunkohlekraftwerk		Tepelná elektrárna (na hnědé uhlí)
Freiraum		Volná krajina
Natur und Landschaft	Vorranggebiet Prioritní oblast	Příroda a krajina
Arten- und Biotopschutz		Druhová ochrana a ochrana biotopů
Landschaftsbild/Landschaftserleben		Krajinný ráz (obraz) / Prožití krajiny
Überschwemmungsbereiche		Zátopová oblast
zurückgewinnbarer Überschwemmungsbereich		Zpět získatelná zátopová oblast
Standort des technischen Hochwasserschutzes		Lokalita technické protipovodňové ochrany
Hochwasserrückhaltebecken und Speicherbecken		Protipovodňová retenční nádrž a zásobník
Deiche		Protipovodňové hráze
Trinkwasser		Pitná voda
Erholung		Rekreace
Oberflächennahe Rohstoffe und Braunkohle (mit Nummer der Vorrang- und Vorbehaltsgebiete)		Suroviny a hnědé uhlí (s číslem prioritní a vyhrazené oblasti)

německý	signatura map	česky
Landwirtschaft		Zemědělství
Schutz des vorhandenen Waldes		Ochrana stávající lesní plochy
Waldmehrung		Množení lesa
Verteidigung		Obrana
	Vorrang- und Eignungsgebiet Prioritní a vhodné území	
Windenergienutzung		Využití větrné energie
	weitere Ziele der Raumordnung další cíle prostorového uspořádání	
regionaler Grünzug		Regionální zeleň
Grünzäsur		Maloplošná zeleň
Frisch- und Kaltluftabflussbahn		Dráhy studeného a čerstvého vzduchu
Ausweisungen in Braunkohlenplänen		Ustanovení hnědouhelných plánů
Geltungsbereich eines Braunkohlenplanes		Území platnosti hnědouhelného plánu
Forstwirtschaftliche Nutzfläche		Užitná plocha lesního hospodářství
Abbaugbiet Braunkohle		Těžební oblast hnědého uhlí
Vorschlag		Návrh
Grenzübergang		Hraniční přechod
Nachrichtliche Übernahmen		Převzetí
Seefläche vor regionaler Bedeutung		Jezerní plocha regionálního významu
Grenzübergang Straße bzw. Schiene (Bestand / Planung)		Hraniční přechod silniční, případně železniční (stav / plánování)
Verkehrslandeplatz		Přistávací plocha
Sonderlandeplatz		Zvláštní přistávací plocha
Bundesstraße (Planfeststellungsbeschluss)		Spolková silnice (Usnesení o stanovení plánu)
Staatsstraße (Planfeststellungsbeschluss)		Státní silnice (Usnesení o stanovení plánu)
Grenzen		Hranice
Grenze der Planungsregion (Gebietsstand: 1.1.2009)		Hranice plánovacího regionu (Stav území: 1.1.2009)
voraussichtliche Grenze der Planungsregion nach Abschluss der länderübergreifenden Verfahren der ländlichen Neuordnung		očekávané hranice plánovacího regionu po ukončení země překrývající řízení reorganizace pozemků

* raumordnerische Sicherung im Braunkohlenplan erfolgt / územně - plánovací zajištění zakotveno v hnědouhelném plánu

** nachrichtliche Übernahme aus dem FEV / Převzetí z odborného rozvojového plánu

Legenda • Péče o krajinu, sanace a rozvoj krajiny

německý	signatura map	česky
Sanierungsbedürftige Bereiche der Landschaft		Části krajiny, vyžadující sanaci
strukturierungsbedürftige Agrarflur (im Sinne von LEP Z 4.1.4)		Zemědělská krajina, vyžadující sanaci (ve smyslu Zemského rozvojového plánu Cíl 4.1.4)
Gebiet mit hoher Wassererosionsrate (im Sinne von LEP Z 4.4.5)		Území s vysokou mírou vodní eroze (ve smyslu Zemského rozvojového plánu Cíl 4.4.5)
regional bedeutsames Grundwassersanierungsgebiet (im Sinne von LEP Z 4.3.1)		Regionálně významná oblast akumulace podzemní vody (ve smyslu Zemského rozvojového plánu Cíl 4.3.1)
sanierungsbedürftiger Fließgewässerabschnitt (im Sinne von LEP Z 4.3.2)		Úsek vodoteče, vyžadující sanaci (ve smyslu Zemského rozvojového plánu Cíl 4.3.2)
sanierungsbedürftiges Standgewässer (im Sinne von LEP Z 4.1.4)		Vodní plochy, vyžadující sanaci (ve smyslu Zemského rozvojového plánu Cíl 4.1.4)
Waldschadensgebiet (im Sinne von LEP Z 9.6)		Území lesních škod (ve smyslu Zemského rozvojového plánu Cíl 9.6)
Zone II mittlere Schäden		Zóna II. střední škody
Zone III geringe Schäden		Zóna III. nízké škody
Regional bedeutsamer Altstandort (im Sinne von LEP Z 4.1.1.9)		Staré umístění s regionálním významem (ve smyslu Zemského rozvojového plánu Cíl 4.1.1.9)
Bereiche der Landschaft mit besonderen Nutzungsanforderungen		Oblasti krajiny se specifickými požadavky na využití
Grundwasserabsenkungsgebiet des Braunkohlenbergbaus (im Sinne von LEP Z 4.3.1) (Stand 2006)		Území poklesu hladiny podzemní vody v důsledku důlní činnosti povrchových hnědouhelných dolů (ve smyslu Zemského rozvojového plánu Cíl 4.3.1) (Stav 2005)
Gebiet mit potenziell großer Erosionsgefährdung durch Wasser (im Sinne von LEP Z 4.4.5)		Území s potenciálně vysokým ohrožením vodní erozí (ve smyslu Zemského rozvojového plánu Cíl 4.4.5)
Gebiet mit potenziell großer Erosionsgefährdung durch Wind (im Sinne von LEP Z 4.4.5)		Území s potenciálně vysokým ohrožením větrnou erozí (ve smyslu Zemského rozvojového plánu Cíl 4.4.5)
Gebiet zur Erhaltung und Verbesserung des Wasserrückhaltes (im Sinne von LEP Z 4.3.6)		Území pro zachování a zlepšení retenčních schopností (ve smyslu Zemského rozvojového plánu Cíl 4.3.6)
naturnaher Fließgewässerabschnitt (im Sinne von LEP Z 4.1.1 und Z 4.1.2)		Přirozený úsek vodoteče (ve smyslu Zemského rozvojového plánu Cíl 4.1.1 a 4.1.2)
Sonstige Darstellungen		Ostatní vymezení
Kippenfläche des Braunkohlenbergbaus (im Sinne von LEP Z 4.4.5) (nur Darstellung)		Halda povrchového dolu (ve smyslu Zemského rozvojového plánu Cíl 4.4.5) (pouze informativně)
Bergbauseen (gemäß Sanierungsrahmenplanung)		Důlní jezera (dle Rámcového sanačního plánu)
Grenzen		Hranice
Grenze der Planungsregion (Gebietsstand: 1.1.2009)		Hranice plánovacího regionu (stav území: 1.1.2009)

Legenda • struktura území

niemiecki	signatura map	česky
Zentrale Orte		Centrální obce
Oberzentraler Städteverbund*		Sdružení vyšších center*
Mittelzentrum*		Střední centrum*
Mittelzentrum im Verdichtungsraum*		Střední centrum v aglomeraci*
Mittelzentrum als Ergänzungsstandort im ländlichen Raum*		Střední centrum jako doplňovací ve venkovském prostoru*
Grundzentrum		Základní centrum
Grundzentraler Verbund		Sdružení základních center
Grundzentrum mit besonderer Gemeindefunktion		Obec se zvláštními funkcemi
Bildung		Průmysl
Gemeinden mit besonderer Gemeindefunktion		Základní centrum se zvláštními funkcemi
Bildung		Vzdělávání
Gewerbe		Živnost
Fremdenverkehr		Cizinecký ruch
grenzübergreifende Kooperation		Přeshraniční kooperace
Verteidigung*		Obrana*
Gesundheit / Soziales		Zdravotní / sociální
Sorbische Kultur		Srbská kultura
Achsen		Osy
Regionale Verbindungs- und Entwicklungsachse im Zuge überregionaler Verbindungsachsen (ausgeformt)		Regionální komunikační a rozvojová osa v řízení/realizaci nadregionální komunikační osy (v konečné podobě)
Regionale Verbindungs- und Entwicklungsachse		Regionální komunikační a rozvojová osa
Regionale Verbindungsachse		Regionální komunikační osa
Raumkategorien		Územní kategorie
Verdichtungsraum		Aglomerace
verdichtete Bereiche im ländlichen Raum		Zahuštěné oblasti ve venkovském prostoru
ländlicher Raum		Venkovský prostor
* nachrichtliche Übernahme Landesentwicklungsplan Sachsen 2003		* informativní převzetí Plánu rozvoje venkova Sasko 2003
Bei kommunalem Zusammenschluss von Gemeinden, die im LEP unterschiedlichen Raumkategorien zugeordnet sind, wurde eine Einordnung in die entsprechende Raumkategorie auf der Grundlage der im LEP festgelegten Kriterien vorgenommen.		Při komunální integraci obcí, kterým jsou v LEP přiřazeny různé kategorie, bylo provedeno zařazení do odpovídajících územních kategorií podle kritérií stanovených v LEP.

Souhrnné vysvětlení k posouzení vlivu na životní prostředí (oznámení rozhodnutí podle § 2, odst. 1, věta 4. SächsLPIG)

Podle § 2, odst. 1 SächsLPIG je v souvislosti s vypracováním regionálního plánu také nutno provést posouzení vlivů na životní prostředí podle Směrnice 2001/42/ES Evropského parlamentu a Rady ze dne 27. června 2001 o posuzování vlivů na životní prostředí určitých plánů a programů. Posouzení vlivů na životní prostředí spočívá ve vypracování zprávy o životním prostředí, účasti obyvatelstva, jehož oblast úkolů vztahujících se k životnímu prostředí může být dotčena, veřejnosti a případně zahraničních států, zohlednění výsledků této spoluúčasti a ze zprávy o životním prostředí s rozhodnutím zvažujícím výše uvedené podle § 2 odst. 1 věta 4 SächsLPIG v rámci zveřejnění plánu podle § 7 odst. 4 věta 1 SächsLPIG.

1 Zahrnutí zájmů životního prostředí do procesu aktualizace regionálního plánu (územního plánu velkého územního celku) Horní Lužice-Dolní Slezsko

Dne 26. února 2004 přijal regionální svaz plánování Horní Lužice-Dolní Slezsko usnesení k vypracování aktualizace regionálního plánu (územního plánu velkého územního celku) Horní Lužice-Dolní Slezsko. Na základě předběžného návrhu regionálního plánu bylo dne 17. prosince 2004 rozhodnuto o zavedení spoluúčasti na vypracování návrhu regionálního plánu podle § 6 odst. 1 SächsLPIG. Podle § 2 odst. 1 SächsLPIG mělo by být při tom poprvé provedeno strategické posouzení vlivu na životní prostředí (SEA) ve smyslu evropské Směrnice 2001/42/ES (SEA-WFD). Provedení strategického hodnocení vlivu na životní prostředí a kontrola významných vlivů na životní prostředí se v případě regionálních plánů řídí jako v případě územních plánů podle přílohy 3 číslo 1.5 UVPG a přílohy 2 číslo 1, písm. a až d saského SächsUVPG podle ustanovení SächsLPIG. Posouzení vlivů na životní prostředí zahrnuje podle § 2 odst. 3 SächsLPIG také prověření únosnosti cílů trvale udržitelného rozvoje oblastí obecného významu a evropských ptačích oblastí podle § 22b odst. 8 SächsNatSchG.

Primární integrace zemědělského rámcového plánu s regionálním plánem již zajišťuje silnější zohlednění požadavků životního prostředí. Data z odborných příspěvků pro zemědělský rámcový plán nebyla výhradně použita jako datová základna pro strategické posouzení vlivu na životní prostředí, ale představují rovněž odborný podklad pro četná ustanovení samotného plánu, majících vztah k životnímu prostředí (cíle životního prostředí). V rámci aktualizace regionálního plánu byly tak úvahy životního prostředí již včas zohledněny v rámci vypracování předběžného návrhu.

K rozsahu a míře podrobnosti informací, které je nutno pro zprávu o životním prostředí pořídit, byl ve třech termínech proveden tzv. ústní scoping a konzultace s dotčenými orgány, působícími v oblasti životního prostředí a organizacemi ochrany přírody. Konzultovány v současné době příslušné úřady působící v oblastech souvisejících s životním prostředím a uznávané svazy ochrany přírody. Z důvodu možných významných vlivů ustanovení plánu na polské dolnoslezské a lubuské vojvodství případně český Liberecký a Ústecký kraj byly také zapojeny dotčené orgány příslušných zemí. Regionální plánovací sdružení Horní Lužice-Dolní Slezsko se jako partner z praxe zúčastnilo společně s Ústavem pro ekologický rozvoj území z Drážďan (Institut für ökologische Raumentwicklung e. V. Dresden) a katedrou ekologického plánování Braniborské technické university v Chotěbuzi (Brandenburgische Technische Universität Cottbus (BTU), Lehrstuhl Umweltplanung) řešení projektu s názvem „Hodnocení vlivů programů a koncepcí na životní prostředí pro regionální plánování – vývoj mezinárodní koncepce hodnocení pro Česko, Německo a Polsko, který byl realizován v období od 1. července 2004 do 31. října 2006. Výsledky tohoto projektu, zejména v oblasti metodiky hodnocení, byly využity v podstatných částech Zprávy o životním prostředí. Scopingy se uskutečnily s polskou stranou dne 24. ledna 2005, s českou stranou 27. ledna 2005 a s německou stranou 8. února 2005. Na základě výsledků ústních jednání a předložených písemných stanovisek byl stanoven rámec hodnocení. Zúčastnění byli o těchto rozhodnutích informováni 26.09.2005 zasláním písemných protokolů z jednotlivých jednání.

Na základě stanoveného rámce hodnocení byl vypracován návrh zprávy o životním prostředí. Shromáždění Regionálního plánovacího sdružení schválilo návrh plánu a návrh zprávy o životním prostředí a dalo je k dispozici pro veřejná slyšení. Tyto návrhy byly v rámci procesu projednání s veřejností podle § 6 odst. 2 Zákona o územním a zemském plánování Svobodného státu Sasko doručeny účastníkům a současně veřejně vyvěšeny v období od 15. října 2007 do 16. listopadu 2007 včetně. K těmto návrhům bylo možno předkládat v souladu s § 6 odst. 2 věta 2 Zákona o územním a zemském plánování Svobodného státu Sasko v době od 15. října 2007 až 11. ledna 2008 stanoviska.

V rámci posuzování stanovisek nositelů veřejných zájmů a veřejnosti byly provedeny změny, resp. doplňky návrhu plánu ze dne 19. července 2007. Z toho vyplynula změna příslušných obsahů v návrhu zprávy o životním prostředí. Zásady plánování při tom nebyly dotčeny. Změny a doplňky byly schváleny dne 10. července 2008 Shromážděním Regionálního plánovacího sdružení Horní Lužice-Dolní Slezsko a podle § 6 odst. 4 Zákona o územním a zemském

plánování Svobodného státu Sasko předány k opětovnému projednání s veřejností, které proběhlo v období od 8. srpna 2008 do 12. září 2008 včetně.

K rozhodnutí o Ustanoveních k Regionálnímu plánu i zprávy o životním prostředí došlo na Shromáždění Regionálního plánovacího sdružení dne 9. dubna 2009.

2 Ověření vlivů na životní prostředí a zohlednění zprávy o životním prostředí

Metodika ověření vlivů na životní prostředí

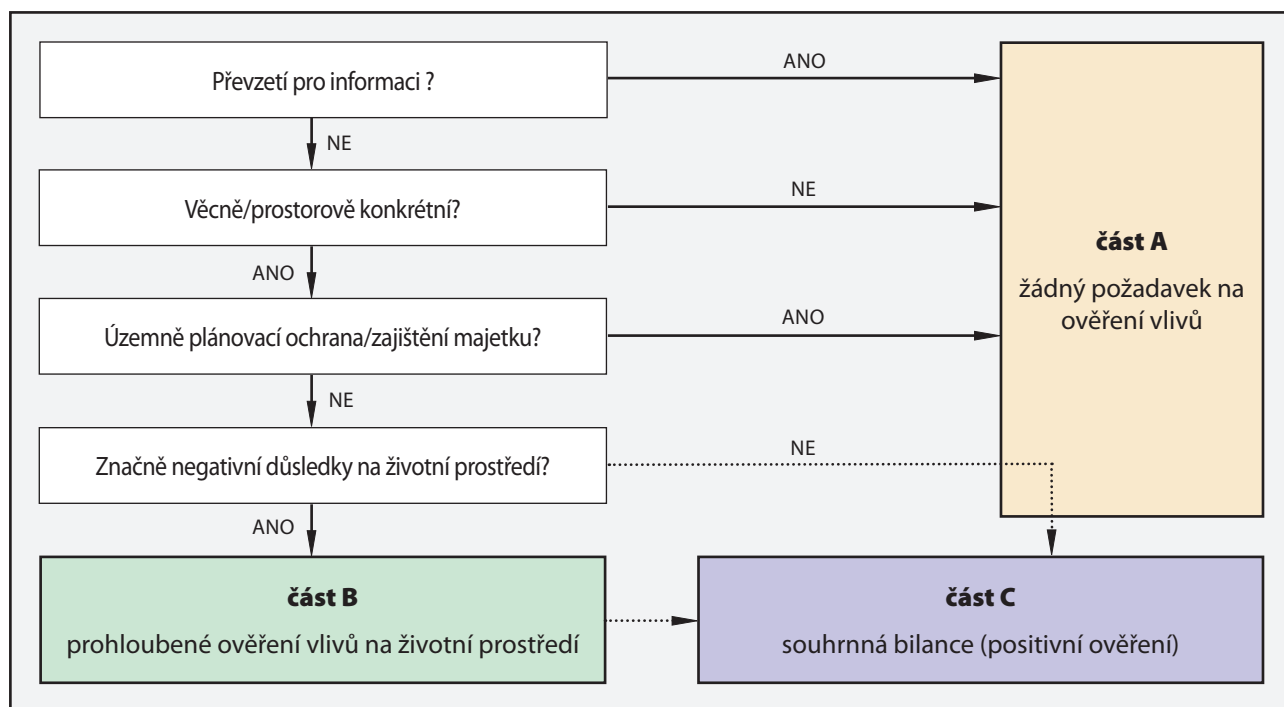
Předmětem SEA byla normativní část plánu, tedy veškerá ustanovení plánu (cíle a zásady) kromě zdůvodnění, zejména rozhodnutí, která pravděpodobně mohou mít značné důsledky na životní prostředí. Protože Regionální plán Horní Lužice-Dolní Slezsko obsahuje mnoho dílčích rozhodnutí jak abstraktních, tak také velmi konkrétních, má také ověření jeho vlivu na životní prostředí rozdílnou rozlišovací úroveň.

Pro SEA Regionálního plánu Horní Lužice-Dolní Slezsko byly v rámci scopingu vytvořeny čtyři kategorie, kterým byly přiřazeny jednotlivé obsahy regionálního plánu:

1. Cíle a zásady územního plánu, z nichž mohou pravděpodobně vyplývat značné nepříznivé důsledky na životní prostředí, které stanovují rámec pro budoucí schvalování projektů, u nichž je povinné vypracování EIA. Zde došlo k prohloubenému ověření životního prostředí jednotlivých rozhodnutí (část B).
2. Cíle a zásady územního plánu, z nichž mohou pravděpodobně vyplývat značné pozitivní důsledky na životní prostředí. Tyto mohou navíc obsahovat rozhodnutí, která byla přijata, aby byly nepříznivé důsledky na životní prostředí v důsledku realizace Regionálního plánu vyloučeny, zmírněny a pokud možno kompenzovány. Zde nebylo prováděno žádné prohlubující ověřování, ale integrace v celkovém hodnocení plánu (část C).
3. Cíle a zásady územního plánu, z nichž pravděpodobně nevyplynou žádné významnější důsledky na životní prostředí, resp. které jsou natolik málo konkrétní, aby bylo možno vyhodnotit důsledky na životní prostředí (část A).
4. Pro informaci převzaté z jiných územních plánů a oborových plánů. Ověření vlivů na životní prostředí zde tedy nebylo nutné, přesto byly pro informaci převzaty obsahy jiných plánů kvůli zohlednění kumulativních důsledků (část A).

Základem pro hodnocení vlivu na životní prostředí byly předměty ochrany, uvedené nejen obecně ve Směrnici, ale i v Příloze 1 k této Směrnici, které byly dále rozšířeny:

- lidské zdraví (Me)
- fauna/flora/biodiverzita (FFB)
- půda (Bo)

Obr. 1: Hodnotící schéma pro přiřazení obsahu regionálního plánu do kategorií ověřování

- voda – podzemní voda (Gw)
- voda – povrchová voda (Ow)
- klima/ovzduší (KL)
- krajina (La)
- hmotné a kulturní statky (KS)

a jejich vzájemné působení.

Přitom byly pro jednotlivé předměty ochrany stanoveny požadavky na jejich ochranu. Pro větší průhlednost jednotlivých kroků při šetření a hodnocení byly pro jednotlivé požadavky na ochranu vyvinuty standardizované dotazníky, tzv. profily. Slouží tomu, aby byly ukázány relevantní informace pro hodnocení (např. základ dat). Protože regionální plánovací rozhodnutí zpravidla mohou způsobit významné důsledky nejen na samotné ploše, ale také mimo ni, v jejím okolí, byly pro rozhodnutí s pravděpodobně značnými negativními důsledky na životní prostředí navrženy zóny působení, a začleněny do hodnocení životního prostředí.

Pro významné vlivy na životní prostředí v sousedních plánovacích regionech Horní údolí Labe/východní Krušné hory a Lužice-Spreewald bylo provedeno prohloubené šetření životního prostředí, analogicky jako šetření uvnitř regionu Horní Lužice-Dolní Slezsko, pokud byla odpovídající data k dispozici. Postižení jsou uvedena v hodnotících tabulkách.

Díky zeměpisné poloze plánovacího regionu Horní Lužice-Dolní Slezsko hrály zde aspekty možných přeshraničních důsledků plánu na životní prostředí zvláštní roli při hodnocení životního prostředí. Tyto důsledky byly rozlišeny pro polská vojevodství – dolnoslezské a lubuské a pro české kraje – Liberecký a Ústecký. Hodnocení bylo integrováno do stávajících jednotlivých hodnocení a představuje potenciální významná postižení vyplývající z regionálně plánovacích rozhodnutí. Prohloubená šetření postižení však nebyla v postačujícím rozsahu možná, až na ochranu FFH a SPA území, z důvodu scházejících kompatibilních (a digitálních) dat pro jednotlivé požadavky na ochranu. Proto byla potenciální postižení ve stávajících jednotlivých hodnoceních zdůrazněna na základě zón vlivů.

Pro předběžná šetření FFH-/SPA byly obsahy plánu majících vztah k potenciálním konfliktům s územími Natura 2000 hodnocena odděleně. Zpráva o životním prostředí obsahuje v kapitole 4 dodatek 4.1 resp. 4.2 s šetřením jednotlivých případů z pohledu stávajícího území Natura 2000. Do toho byla zahrnuta všechna potenciálně ohrožená území Natura 2000 ve Svobodném státě Sasko, v Braniborsku, Polské republice a v České republice.

Zohlednění zprávy o životním prostředí a předběžného šetření pro FFH a SSP oblastí v regionálním plánu

Návrh zprávy o životním prostředí byl zpracován souběžně s návrhem regionálního plánu. Tento postup vedl k tomu, že rozhodnutí o konkrétních plochách, která podléhají povinnému hodnocení o jejich možných značných důsledcích na životní prostředí mohla být již v tomto okamžiku hodnocena.

Údaje o jednotlivých požadavcích obsažené v „profilech“ k vyloučení nebo zmírnění negativních důsledků podle č. 2 c přílohy 2 (§ 2 odst. 3) SächsLPIGa přesunu na nižší plánovací nebo povolovací úroveň jak dalece je to jen možné z hlediska územního pánu, integrované do příslušných zásad plánu, formulované jako samostatné zásady plánu, případně začleněny do odůvodnění plánu. Touto integrací mohou být na jedné straně specifické negativní důsledky na životní prostředí redukovány rozhodnutími regionálního plánu, a na druhé straně může být stav životního prostředí zlepšen ustanoveními, podporujícími požadavky ochrany.

Kromě byla v rámci předstupně hodnocení vlivu ustanovení plánu na evropsky významné lokality a ptáčích oblastí některá ustanovení plánu vyškrtána nebo neklasifikována jejich závaznost (z prioritní na vyhrazenou oblast), prostorově upravena, případně vybavena pokyny, týkající se cílů. To se týkalo zejména ustanovení o jímání vody v prioritní oblasti pro zásobování pitnou vodou, k těžbě surovin a zalesňování (např. cíle 4.5.1, 6.1.2). Z výsledků předběžného šetření bylo zjištěno, že jednotlivá rozhodnutí obsažená v plánu, ani jejich kumulativní důsledky nebudou pravděpodobně představovat žádnou závažnou újmu pro území Natura 2000.

3 Zohlednění stanovisek ke zprávě o životním prostředí

K návrhu zprávy o životním prostředí celkové aktualizace Regionálního plánu Horní Lužice-Dolní Slezsko bylo v rámci procesu spoluúčasti, veřejných slyšení a zveřejnění podle § 6 odst. 2 SächsLPIG podáno celkem 28, stanovisek, částečně souhlasných, obsahujících na 99 úvah, podnětů a upozornění. 26 stanovisek bylo podáno zúčastněnými nositeli veřejných zájmů; z toho pět mimo region (ministerstvo životního prostředí Braniborska, Polské republiky a České republiky a úřady Libereckého a Ústeckého kraje). Kromě toho byla podána dvě stanoviska soukromých podniků.

Stěžejním v úvahách, podnětech a upozorněních obsažených ve stanoviscích bylo:

- věcné úvahy, podněty a upozornění týkající se konkrétního hodnocení vlivu určitých ustanovení plánu na životní prostředí nebo v rámci předstupně hodnocení vlivu na evropsky významné lokality / ptačí oblasti hodnocená ustanovení plánu
- upozornění na aktuálnost použitých dat a
- redakční korektury.

Všechna stanoviska došla k návrhu zprávy o životním prostředí podle § 6 odst. 2 SächsLPIG byla podrobena posouzení. Příprava stanovisek k návrhu zprávy o životním prostředí pro usnesení shromáždění sdružení byla provedena opticky i obsahově odděleně od stanovisek k návrhu regionálního plánu.

Věcným úvahám, podnětům a upozorněním k systematice hodnocení a obsahům šetření nebylo převážně vyhověno. Těžiště těchto stanovisek spočívalo částečně ve špatném porozumění připomínkujících pokud se týká územním plánem požadovaným popisem současného stavu životního prostředí a povinným obsahem plánu. Oproti tomu bylo vyhověno podnětu na začlenění zóny vlivu široké 200m pro regionálně plánovací rozhodnutí „Prioritní trasa vedení vysokého napětí“ u požadavku na ochranu Me 1 „Hluková zátěž v obytné zástavbě“. Rovněž bude vyhověno podnětu na přepracování/aktualizaci popisu stavu životního prostředí v případě chráněného statku člověk (kapitola 2.1.1 požadavek ochrany zátěž hlukem a škodlivými látkami v obytné zástavbě).

Úvahy, podněty a upozornění vztahující se k území se týkaly v první řadě předběžného šetření FFH a SPA. Odborné úřady ochrany přírody (LfUG, nyní LfULG a správa biosférických rezervací) nemohly v celém rozsahu souhlasit s regionálně plánovacím oceněním snášenlivosti v případě většího počtu prioritních oblastí pro zalesňování s cíli udržitelnosti Natura 2000. Těmto stanoviskům bylo převážně vyhověno, 16 prioritních oblastí zalesnění bylo škrtnuto a další 3 byly prostorově omezeny. Konkrétnímu podnětu, týkajícího se hodnocení cíle 4.1.3.4 (druhotné využití skládky pro prioritní oblast Ton Ts 11 Wetrop) nebylo vyhověno, protože podnět překračuje úroveň regionálního plánování a měl by podléhat odbornému zákonnému povolovacímu procesu na úrovni projektu.

Daná upozornění k předložení aktuálních datových podkladů (týkalo se požadavků na ochranu KS 2 „Krajině kulturní statky, půda s archivní funkcí“ a Gw 4 „Ochranná území zdrojů pitné vody a ochranná území léčivých pramenů“) byla každopádně zohledněna a rozhodnutí bylo na tomto základě podrobena novému hodnocení. To platí také pro plány řízení území Natura 2000, které byly schváleny po přijetí usnesení k návrhu.

Redakční upozornění obsahují zásadní souhlasy s návrhem zprávy o životním prostředí a obecné pokyny, které byly Regionálním plánovacím sdružením vzaty na vědomí.

Z důvodu mnoha zásadních změn byl změněný návrh regionálního plánu podroben aktualizaci hodnocení vlivu na životní prostředí. Tyto změny byly v případě regionálního plánu a zprávy o životním prostředí součástí obnoveného slyšení podle § 6 odst. 4 SächsLPIG. V rámci tohoto slyšení bylo předáno pět stanovisek k pozměněnému návrhu zprávy o životním prostředí. Zohledněn byl v rámci posouzení podnět k opakovanému prošetření požadavku na ochranu Ow 2 (záplavová území a retenční prostory), Ow 3 (kvalita vody), KS 1 (stavebně kulturní a hmotné statky), KS 2 (krajinné kulturní statky, půdy s archivní funkcí) a FFB 1 (biotopy a životní prostory) na základě aktuálních dat. V ostatních případech byl se stanovisky vysloven souhlas, případně byly vyjádřeny podněty, které nebyly předmětem obnoveného slyšení a z tohoto důvodu nebyly zohledněny.

4 Odůvodnění pro přijetí plánu

Aktualizace Regionálního plánu Horní Lužice-Dolní Slezsko přispívá k trvale udržitelnému rozvoji území regionu. Rozhodnutí regionálního plánování o způsobech využití s pravděpodobně značnými negativními důsledky na životní prostředí vycházejí prioritně ze zadání zemského plánování. To se rovněž týká rozsahu ustanovení (např. zajištění potřeby povrchových surovin). Regionální plán v této souvislosti přebírá funkci prostorového řízení.

Při tomto ohodnocení musí být přesto zohledněno více okrajových podmínek. Regionální plán představuje ucelené plánování prostoru. Rozhodnutí v regionálním plánu jsou odkázána na realizaci na následujících plánovacích a projekčních úrovních. Protože zajištění funkcí a využití území územním plánem je často odkázáno na střednědobou a dlouhodobou realizaci, staví se v protikladu proti projekčnímu plánování celková prognóza velmi obtížně. Musí se počítat s tím, že četná rozhodnutí nebudou v době platnosti regionálního plánu (cca 10 let) ještě realizována. Pro celkové zvážení mohou přesto být hodnoceny jen předvídatelý vývoj, ke kterým může dojít jen celkovou realizací plánu.

Do celkového zvážování značných důsledků Regionálního plánu Horní Lužice-Dolní Slezsko musely být vedle pravděpodobně značně negativních, zahrnuty také pravděpodobně značně pozitivní dopady na životní prostředí. To by ale nemělo sloužit pouze k tomu, aby byly vedle sebe postaveny velikosti ploch, údaje o vzdálenostech a další údaje se

vztahem k životnímu prostředí, aby mohl být vytvořen celkový pozitivní nebo negativní výsledek. Proto bude proveden verbální popis pravděpodobného vývoje. Souhrnně vzato mluví zejména následující důvody pro přijetí celkové aktualizace Regionálního plánu:

1. Regionálním plánem Horní Lužice-Dolní Slezsko budou přednostně realizovány úkoly nadřazeného LEP. Prostřednictvím s tím spojených územně plánovacích rozhodnutí by se mělo přikročit k prostorovému řízení určitých způsobů využití území na pokud možno nekonfliktních lokalitách.
2. V plánovacím procesu byly postupně vyřazeny nevhodné alternativy. Jako podklady pro hodnocení alternativ byly použity odborně zpracované podklady, případně vypracována vlastní kritéria (např. minimální velikosti ploch, minimální odstupy vůči jinému využití či funkci). Způsob postupu a rozsah posuzovaných alternativ je pro všechna hlouběji šetřená rozhodnutí dokumentován ve zprávě o životním prostředí.
3. Při provádění, resp. realizaci aktualizace regionálního plánu (úplná realizace všech rozhodnuto musí být hodnoceny očekávané dopady na chráněné statky „flora, faunu, biodiverzitu“, „půda“ a „povrchové vody“ celkově jako pozitivní. Pro chráněné statky „podzemní vody“ a „klima, ovzduší“ bude celková bilance oceněna jako vyrovnaná. V případě chráněných statků „krajina“ a „kulturní a hmotné statky“ dojde pravděpodobně ke zhoršení ochrany životního prostředí. To vyplývá především z vysoké citlivosti regionu na v případě požadavku na ochranu „krajinného obrazu“ a ze skutečnosti, že u ochrany „kulturních a hmotných statků“ mohou být přijata v pozitivním slova smyslu rozhodnutí zabezpečující pouze stav, ale žádná bezprostředně pozitivně působící rozhodnutí. Při ochraně statku „člověk“ mohou být na základě úrovně regionálního plánování jen obtížně stanoveny kumulativní dopady výstavby silnic a žádné jisté prognózy. To je možné až na úrovni projektů.
4. Během hodnocení vlivů na životní prostředí regionálního plánu bylo – pokud to bylo možné pro splnění úkolů LEP – upuštěno od alternativ se značnými dopady na životní prostředí a byla provedena optimalizace plánu. V úvahu přicházející alternativy plánování je ve srovnání s přijatými rozhodnutími regionálního plánování z hlediska jejich vlivů na hodnocené chráněné statky nutno ocenit jako nepříznivější.
5. Pro četná rozhodnutí s pravděpodobně negativními důsledky na životní prostředí byly přijaty pokyny v podobě speciálních vylučujících a šetrnějších cílů. Tyto obsahují jak časové řazení určitých užívání tak i hlubší šetření na následujících plánovacích a povolovacích úrovních.
6. V důsledku četných rozhodnutí obsažených v regionálním plánu ve věci ochrany, péče, sanace a rozvoje přírody a krajiny např. vymezením prioritních a vyhrazených oblastí přírody a krajiny (ochrana druhů a biotopů, resp. krajinný obraz/prožitek krajiny), regionálních zelených pásů a zelených césur, oblastí s potřebou sanace krajiny a oblastí krajiny se zvláštními požadavky na užívání, se dají očekávat pozitivní vlivy na životní prostředí překračující požadavky ochrany statků. Slouží tak nejen pro udržení, ale také pro cílené zlepšení stavu životního prostředí v regionu.

5 Opatření pro kontrolu významných vlivů (monitoring)

Podstata požadavku na monitoring spočívá v tom, aby byly využity stávající kontrolní nástroje a metody, a tím byly vyloučeny duplicitní práce. Monitoring pro Regionální plán Horní Lužice-Dolní Slezsko se musí v zásadě, orientovat pokud jde o četnosti a kontrolní aktivity, orientovat na již existující zdroje dat a usměrnění jejich aktualizací. Mělo by dojít ke komplexnímu monitoringu v rámci všeobecné evaluace stávajícího regionálního plánu před příští aktualizací regionálního plánu. Přitom musí být využit kontrolní systém, resp. data povolovacích a odborných institucí.

Pro specifická odborná témata předvídají evropské Směrnice o kontrole povinnosti podávání zpráv (monitoring oblastí veřejného zájmu podle Směrnic 79/409/EHS (SPA) a 92/43/EHS (FFH), kontrolní programy stavu povrchových a podzemních vod a chráněných oblastí podle Směrnice 2000/60/ES (Rámcová směrnice o politice hospodaření vodou)). Také tyto výsledky by měly být využity pro monitoring regionálního plánování.

Kromě toho by průběžná sledování území prováděná Regionálním plánovacím sdružením a (digitální) katastr území měla být využita nadřazenými úřady územního plánování (DIGROK) pro zjištění okamžitého stavu realizace rozhodnutí územního plánování.

Pro nepředvídané vlivy na životní prostředí bude spíše považováno odborné právo jako vhodné pro minimalizaci konfliktů. Zde může být reagováno v poměrně krátkém čase dodatečnými zadáními, příkazy v rámci povolení a schvalování.

Popsané nástroje sledování životního prostředí mohou společně zajistit, že na úrovni stanovení rámce regionálního plánování je zajištěna přiměřená kontrola významných vlivů realizace plánu. Předpokladem však je, aby byly Regionálnímu plánovacímu sdružení předávány odpovídající informace, mající vztah k životnímu prostředí a odpovídajícímu povolovacímu řízení.